

การประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
กรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2556

การประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
กรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

พฤษภาคม 2556

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
กรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2556

อรรถวุฒิ น้อยศิริ. (2556). การประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพกรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา.สารนิพนธ์ รม.ม.(นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: รองศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย์ มีมาก.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพกรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยใช้รูปแบบการประเมินของชิปปี้ (Context Input Process Product Evaluation Model : CIPP) โดยมีกรอบการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) บริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการดำเนินงาน 4) ด้านผลผลิต

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน 15 คน และครูระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ข้อมูลเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามมาตรฐานค่าแบบลิเคิร์ต (Likert scale) ที่ผ่านการทดสอบความน่าเชื่อถือแล้ว สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตของนโยบายของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพมีแนวโน้มไปในแนวทางที่ดี
2. คุณสมบัติส่วนบุคคลที่แตกต่างกันไม่ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินแตกต่างกันในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
3. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินไม่แตกต่างกันในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

THE EVALUATION OF POLICY ON THE 15-YEAR FREE EDUCATION WITH
QUALITY :
A CASE STUDY OF SECONDARY EDUCATION LEVEL,
SARASAS PITTAYA SCHOOL.

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Public Administration Program in Public Policy
at Srinakharinwirot University

May 2013

Atthawut Noisiri. (2013). *A Evaluation of Policy on the 15-Year Free Education with Quality: A Case Study of Secondary Education Level, Sarasas Pittaya School.*
Master's Project. M.P.A. (Public Policy) Bangkok Graduate School,
Srinakharinwirot University. Project Advisor: Assoc. Prof. Dr. Worapit Meemak.

The research aimed at evaluating the Policy on 15-Year Free Education with Quality. The policy evaluation model of Context Input Process Product (CIPP) was used as conceptual framework. The evaluation was undertaken in four aspects i.e. 1) environment condition 2) input factor 3) working process 4) product.

The samples of the research included 15 administrators and 34 secondary teachers of Sarasas Pittaya School. The reliability tested and Likert scale structured questionnaire was used for collecting data. Then the data was statistically analysed through percentage, average, standard deviation, T-test and analysis of variance at 0.05 level of statistical significance.

The findings revealed that 1) the evaluation all aspects of environment condition, input factor, working process and product indicated positive tendency; 2) there was no different opinion about environment condition, input factor, working process, and product among the samples regarding to personal qualifications; and 3) The opinions of administrators and teachers were the same in all aspects of environment condition, input factor, working process, and product.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และ
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาสารนิพนธ์ เรื่อง การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมี
คุณภาพ กรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยาของ อรรถวุฒิ น้อยศิริ
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา รัฐประศาสนศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย์ มีมาก)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์จักราทิตย์ ธนาคม)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรพิทย์ มีมาก)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร. สุรพล จรรยากุล)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ ดร. ประไพร์ อภิชาติสกุล)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

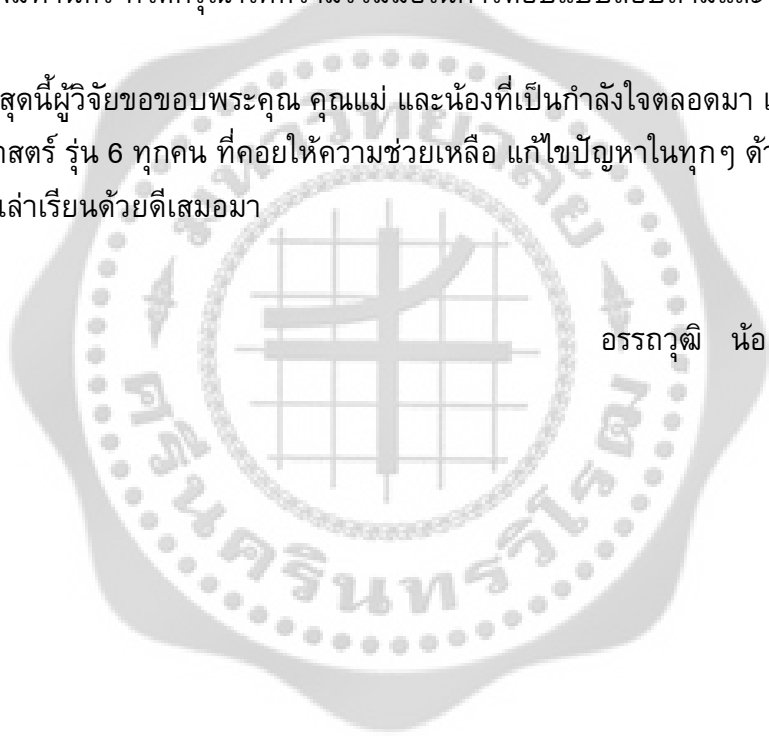
ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ที่ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยทุกขั้นตอน ส่งผลให้ผู้วิจัยได้รับประสบการณ์อันมีค่า ได้รับความรู้วิธีการทำงานวิจัยที่ถูกต้อง รวมถึงอาจารย์ ดร.สุรพล จรรยากุล และอาจารย์ ดร.ประพีร์ อภิชาติสกุล ที่ท่านทั้งสอง กรุณาให้คำแนะนำในการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร คุณครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและได้ให้การช่วยเหลือเป็นอย่างนี้

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณแม่ และน้องที่เป็นกำลังใจตลอดมา และเพื่อนๆ กลุ่มรัฐประศาสนศาสตร์ รุ่น 6 ทุกคน ที่คอยให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาในทุกๆ ด้าน ตลอดระยะเวลาของการศึกษาเล่าเรียนด้วยดีเสมอมา

อรรณวดี น้อยศิริ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ.....	6
สมมุติฐานการวิจัย.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	12
แนวความคิดนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ.....	14
นโยบายเรียนฟรีของต่างประเทศ.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3 วิธีดำเนินงานวิจัย	26
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	28
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า.....	30
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมิน นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้านของผู้บริหาร.....	31
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมิน นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้านของครู.....	42

สารบัญ

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบด้านผู้บริหารและครู ชั้นมัธยมศึกษา 4 ด้าน	53
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ	54
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
อภิปรายผลการวิจัย	60
ข้อเสนอแนะ	62
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	63
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	67
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	74

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวและค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ จำแนกตามประเภท ระดับการศึกษา และรายการที่ให้ฟรี.....	3
2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	31
3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยภาพรวมต่อนโยบาย.....	32
4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านบริบท ของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	33
5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	34
6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านกระบวนการของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	36
7 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านผลผลิตของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	38
8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามเพศ.....	39
9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุ.....	39
10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน.....	40
11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	41
12 ข้อมูลส่วนบุคคลของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	42
13 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยาโดยภาพรวม.....	43
14 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านบริบทของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	44
15 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา.....	46

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
16 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านกระบวนการของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา.....	48
17 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านผลผลิตของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงาน อยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา.....	50
18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมิน นโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามเพศ.....	51
19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ประเมินนโยบาย เรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุ.....	52
20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบาย เรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน.....	52
21 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน ระหว่างผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา.....	53
22 แผนปฏิบัติงานที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องดำเนินการ ให้ครอบคลุม	54
23 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ.....	54
24 การจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองที่ควรเพิ่มงบประมาณ ในการอุดหนุนเงิน.....	55
25 การจัดซื้อหนังสือเรียน.....	55
26 การควบคุมมาตรฐานและราคาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม.....	55
27 ระบบการจัดเก็บหลักฐานในการใช้จ่ายเงิน.....	56
28 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียน.....	56
29 สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ.....	57

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ.....	6
2 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการตัดสินใจแบบจำลองชิป.....	11

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยมีความหลากหลายทางชนชั้นลำดับทางสังคม ในแต่ละชนชั้นมีความเสมอภาคไม่เท่าเทียมกัน ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา รัฐบาลพยายามจัดหลักประกันแก่ประชาชนทุกคนอย่างเท่าเทียมกันในด้านปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่าง ๆ ที่สำคัญอันได้แก่ หลักประกันด้านสุขภาพ หลักประกันด้านการศึกษา หลักการประกันด้านการมีงานทำ หลักประกันด้านบำนาญชราภาพ กล่าวคือ ประชาชนทุกคนมีสิทธิได้รับบริการและป้องกันตามความสามารถของบุคคลที่เรียกว่ารัฐสวัสดิการ (กิตติพัฒน์ นนทบุรีมะตุลย์. 2550)

ประชาชนที่อยู่ภายใต้ระบบรัฐสวัสดิการจะได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากรัฐตั้งแต่เกิดจนตาย ภายใต้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เน้นให้เห็นถึงความสะดวกสบายและชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าในอดีต จึงทำให้รัฐบาลในแต่ละสมัยพยายามสร้างสวัสดิการให้กับประชาชนในรูปแบบของนโยบายต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายสวัสดิการทางการศึกษา

การศึกษา จึง เป็นเครื่องมือหรือกระบวนการ สำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรมของบุคคลอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมืองของประเทศ การที่จะใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้บรรลุเป้าหมายได้จำเป็นต้องพัฒนาระบบการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพดีพอที่จะพัฒนาประชากรและประเทศชาติให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในกระแสโลกาภิวัตน์ การศึกษาจึงเปรียบเสมือนเครื่องมือหนึ่ง que พัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ ซึ่งนานาประเทศในโลกต่างยอมรับ และตระหนักดีว่าการศึกษาสู่จะสามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาอารยประเทศต่าง ๆ ได้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2552)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียน นักศึกษาและประชาชนจึงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนชาวไทยทุกคนในการได้รับการบริการทางการศึกษาจากรัฐบาล และได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 จนถึงรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มาตรา 49 ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่มีการจัดเก็บค่าใช้จ่าย” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 10 วรรค 1 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งเป็น

หน้าที่ของรัฐบาลจัดบริการให้แก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา วิชาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งประเภทสามัญศึกษาและประเภทอาชีวศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 1-2)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีที่ได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551 ด้านการศึกษาได้ระบุไว้ว่า “จะจัดการศึกษาให้ทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางด้านร่างกายและสติปัญญาและชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน” อีกทั้งนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ยังได้กำหนดไว้ในนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก โดยระบุไว้ในเรื่องการลดภาระค่าครองชีพ “ให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี โดยสนับสนุนตำราในวิชาหลักให้แก่ทุกโรงเรียน จัดให้มีชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนฟรีให้ทันปีการศึกษา 2552 และสนับสนุนตำราในวิชาหลักให้แก่ทุกโรงเรียน จัดให้มีชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนฟรี ให้ทันปีการศึกษา 2552 และสนับสนุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อชดเชยรายการต่างๆ ที่โรงเรียนเรียกเก็บจากผู้ปกครอง ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ในการปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการเสริมสร้างโอกาสในการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกคน โดยมีเป้าประสงค์ให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียมอย่างต่อเนื่อง (สกนธ์ ชุมทรัพย์. 2554: 3-4)

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้นำเอานโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพมาแปลงสู่การปฏิบัติด้วยการกำหนดและจัดพิมพ์แนวทางการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ แจกจ่ายไปยังหน่วยปฏิบัติการ คือ สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดทั่วประเทศ รวมทั้งยังได้กำหนดกรอบแนวทမ်းขั้นตอนการปฏิบัติตามรายการแผนการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552)

หน่วยปฏิบัติงานที่สำคัญที่สุดต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ คือสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยภาคี 4 ฝ่าย เป็นผู้ปฏิบัติการได้แก่ ผู้แทนครู นักเรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีนักเรียน นักศึกษาและผู้ปกครองเป็นผู้รับบริการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ซึ่งได้รับรายการสนับสนุนไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่สังกัดฟรี 5 รายการ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างเท่าเทียมกัน ดังปรากฏรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวและค่าใช้จ่ายต่อหัวและค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ จำแนกตามประเภท/ระดับการศึกษา และรายการที่ให้ฟรี

ระดับการศึกษา	รวม อัตรา อุดหนุน ต่อหัว	ค่าเล่า เรียน/ อุดหนุน ต่อหัว	ค่า หนังสือ เรียน	ค่า อุปกรณ์ การเรียน	ค่าเครื่อง แบบ นักเรียน	ค่ากิจกรรม พัฒนา คุณภาพ ผู้เรียน
ก.ในระบบโรงเรียน						
ก่อนประถมศึกษา	2,830	1,700	200	200	300	430
ประถมศึกษา	3,563	1,900	433	390	360	480
ม.ต้น	5,919	3,500	669	420	450	880
ม.ปลาย (สามัญ)	6,607	3,800	897	460	500	950
ม.ปลาย(อาชีวะ ช่างอุตสาหกรรม	10,810	6,500	2,000	460	900	950
พาณิชยกรรม	9,210	4,900	2,000	460	900	950
คหกรรม	9,810	5,500	2,000	460	900	950
ศิลปกรรม	10,510	6,200	2,000	460	900	950
เกษตรกรรม						
1.ทั่วไป	10,210	5,900	2,000	460	900	950
2.ปฏิรูป	16,210	11,900	2,000	460	900	950
ข.นอกระบบโรงเรียน						
ประถมศึกษา	1,960	1,100	580	-	-	280
ม.ต้น	3,600	2,300	720	-	-	580
ม.ปลาย(สามัญ)	3,680	2,300	800	-	-	580
ม.ปลาย(อาชีวะ)	6,300	4,240	1,000	-	-	1,060
รวม	101,219					

* หน่วย : บาท ต่อคน ต่อปี

ที่มา: สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2552: 5).

หลังจากมีการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพไปปฏิบัติยังสถานศึกษาต่างๆ ระยะเวลาหนึ่ง ได้มีการประเมินผลนโยบายเรียนฟรี ซึ่งกล่าวถึงผลดีผลเสียของนโยบายของการดำเนินการ ในนโยบาย โดยที่การเรียนฟรีนั้นจะส่งผลบวกต่อตัวผู้ที่ได้รับการศึกษา รวมถึงการแบ่งเบาภาระ ของผู้ปกครองที่ต้องจ่ายค่าเทอม อีกทั้งยังเป็นแรงจูงใจให้เด็กเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น เปิดโอกาสให้ คนทุกฐานะมีโอกาสเข้ารับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน การที่ประชาชนทั่วไปได้รับสิทธิทุกระดับชั้นนั้น ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน กลุ่มคนรากหญ้า ในชนบทห่างไกล ชุมชนแออัด ผู้มี รายได้น้อย โรงเรียนขนาดเล็กด้อยคุณภาพ จึง พึงพอใจในนโยบายนี้มาก เพราะจ่ายเป็นเงินสดถึงมือประชาชนโดยตรง ลดภาระค่าใช้จ่ายความเดือดร้อน และลดการเป็นหนี้สิน อีกทั้งยังเป็นการ เพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาได้เพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ปัญหาเรื่องความเท่าเทียมในการศึกษา อาจจะไม่ได้รับความเท่าเทียมกัน เช่นเด็กที่ ครอบครัวมี ฐานะที่ยากจน ก็ยังไม่สามารถมาเรียนได้เท่ากับเด็กอื่นๆ เนื่องจากยังมีเรื่องอาหารการกิน ค่าใช้จ่าย ในการเดินทาง เครื่องใช้ส่วนตัว ก็ยังมีความจำเป็นและอาจจัดสรรไม่เพียงพอ

โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เป็นสถาน ศึกษาภายใต้ การกำกับดูแลของสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึ กษาธิการได้ ดำเนินการตาม นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ จากกระทรวงศึกษาธิการตั้งแต่เริ่มต้นของนโยบาย จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจ ในเรื่องของการประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เพื่อประเมินผลว่านโยบายดังกล่าว ประสบความสำเร็จ ตามเจตนารมณ์และวัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้หรือไม่ และนำข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนา นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้
เพื่อประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมี คุณภาพ ในระดับชั้นมั ธยมศึกษา ของ โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ความสำคัญของการวิจัย

ในการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพในครั้งนี้ สามารถนำผลที่ได้จาก การวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข นโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพใน ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาจากคณะผู้บริหารจำนวน 15 และครูระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซีป (CIPP Model)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

มุ่งประเมินเนื้อหาใน 4 ด้าน คือ ด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Product Evaluation)

นิยามศัพท์เฉพาะ

นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ หมายถึง นโยบายทางด้านการศึกษาของรัฐที่มุ่งมั่นจัดบริการการศึกษาให้แก่คนไทยทุกคนเป็นระยะเวลา 15 ปี ด้วยการให้บริการฟรี 5 รายการ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน

การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ หมายถึง การประเมินนโยบายที่มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ บริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต

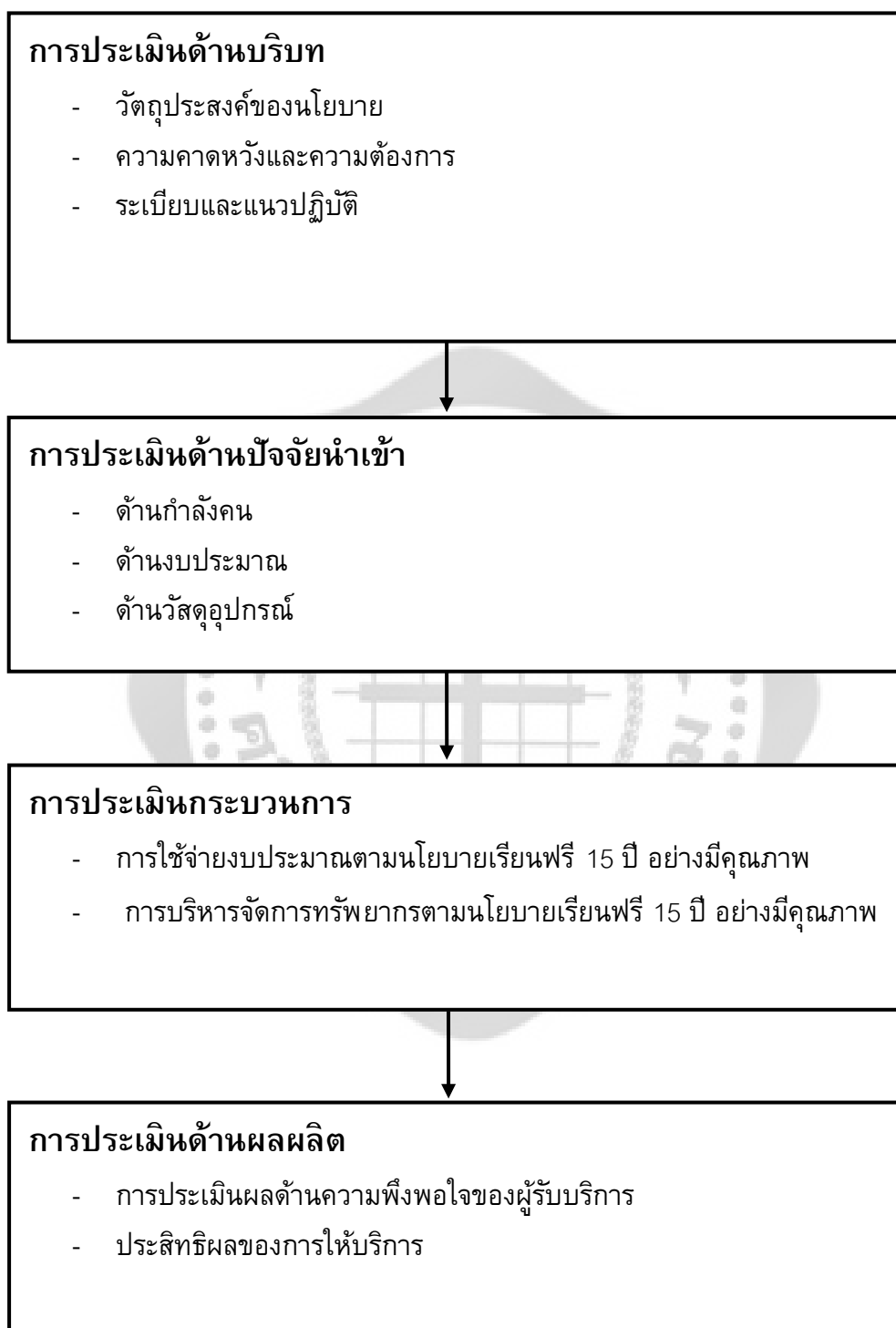
การประเมิน ด้านบริบท หมายถึง การดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย ความคาดหวังและความต้องการ ระเบียบและแนวปฏิบัติ

การประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า หมายถึง การประเมินเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่น่ามาใช้ในการกำหนดวิธีการของการปฏิบัติได้แก่ กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเวลาที่ใช้ในการดำเนินงาน

การประเมิน ด้านกระบวนการ หมายถึง การใช้เงินงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

การประเมินด้านผลผลิต หมายถึง การประเมินเพื่อตรวจสอบผลที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ ได้แก่ การประเมินผลด้านความพึงพอใจ ของผู้รับบริการ ประสิทธิภาพของการให้บริการ

กรอบการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

ภาพประกอบ 1 กรอบการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. การประเมิน ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตของนโยบาย เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพมีแนวโน้มไปในทางที่ดี
2. คุณสมบัติส่วนบุคคลที่แตกต่างกันทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินแตกต่างกัน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต
3. ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินแตกต่างกันในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ : กรณีศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย
2. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. แนวความคิดนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
4. นโยบายเรียนฟรีของต่างประเทศ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประเมินนโยบาย

สุขุม มูลเมือง (2543:16) ให้ความหมายของการประเมินโครงการว่าเป็นการกำหนดค่าหรือข้อดีบางสิ่งบางอย่างอย่างเป็นระบบ และการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงและเชื่อถือได้เกี่ยวกับโครงการ เพื่อการตัดสินใจว่าโครงการ วัตถุประสงค์ หรือความมุ่งหมายของโครงการ หรือและ ระบุเพิ่มเติมว่าการประเมินโครงการเป็นกระบวนการบรรยาย การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมาย การวางแผนการดำเนินการและผลกระทบ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของโครงการ

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2531: 66-67) ให้ความหมายรูปแบบของการประเมินโครงการว่าเป็นกรอบแนวคิดที่สำคัญเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และวิธีการประเมินผล รูปแบบการประเมินผลโครงการแบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก กล่าวคือ ในการประเมินโครงการจะยึดถือเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายเป็นหลักสำคัญได้แก่ รูปแบบการประเมินของไทเลอร์(Tyler) และรูปแบบการประเมินของแฮมมอนด์ (Hammond)
2. รูปแบบที่ยึดหลักเกณฑ์ภายนอกเป็นหลัก เป็นรูปแบบที่ใช้ตัดสินคุณค่า ได้แก่รูปแบบการประเมินของสคริฟเวน (Scriven) และรูปแบบการประเมินของสเตค (Stake)
3. รูปแบบที่ยึดเกณฑ์ภายในเป็นหลักได้แก่ รูปแบบการประเมินโครงการของสมาคมชาวภาคกลางเหนือของอเมริกา

4. รูปแบบที่ช่วยในการตัดสินใจ เป็นรูปแบบการประเมินโครงการ ที่ช่วยในการหาข้อมูล เพื่อช่วยในการตัดสินใจของ ผู้บริการในการดำเนินโครงการต่างๆ ได้แก่ รูปแบบการประเมิน ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) รูปแบบการประเมินของอัลคิน (Alkin) และรูปแบบของการประเมินของ โพรวูส (Provus)

จากข้อมูล 4 รูปแบบดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มาใช้เป็นแบบในการประเมิน

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1984: 128-136) ได้นำเสนอหลักการการประเมิน CIPP Model ที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องโดยมีจุดเน้นที่สำคัญคือ ใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลในการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา โดยแบ่งประเด็นต่าง ๆ ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมิน ให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบว่าโครงการที่จะทำสนองปัญหา หาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายองค์กร หรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ เป็นต้น

การประเมินสภาวะแวดล้อมจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องโครงการควรจะทำใน สภาพแวดล้อมใด ต้องการจะบรรลุเป้าหมายอะไรหรือต้องการบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะอะไร เป็นต้น

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยป้อน (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อ พิจารณาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสม และความพอเพียงของทรัพยากรที่จะใช้ในการ ดำเนินโครงการ เช่น งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา รวมทั้งเทคโนโลยีและแผนการ ดำเนินงาน เป็นต้น

การประเมินผลแบบนี้จะทำโดยใช้ เอกสารหรืองานวิจัยที่มีผู้ทำไว้แล้ว หรือใช้วิธีการวิจัย นำร่องเชิงทดลอง (Pilot Experimental Project) ตลอดจนอาจให้ผู้เชี่ยวชาญมาทำงานให้อย่างไร ก็ตามการประเมินผลนี้ จะต้องสำรวจสิ่งที่มีอยู่เดิมก่อนว่ามีอะไรบ้าง และตัดสินใจว่าจะใช้วิธีการใด ใช้แผนการดำเนินงานแบบไหน และต้องใช้ทรัพยากรภายนอกหรือไม่

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินระหว่าง การดำเนินงานโครงการ เพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการ ที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้ เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weaknesses) ของนโยบาย / แผนงาน / โครงการ มักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว

การประเมินกระบวนการจะมีบทบาทสำคัญในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นระยะๆ เพื่อ การตรวจสอบการดำเนินของโครงการโดยทั่วไป การประเมินกระบวนการมีจุดมุ่งหมายคือ

3.1 เพื่อการหาข้อบกพร่องของโครงการ ในระหว่างที่มีการปฏิบัติการหรือการดำเนินงานตามแผนนั้น

3.2 เพื่อหาข้อมูลต่างๆ ที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ

3.3 เพื่อการเก็บข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการดำเนินงานของโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือความต้องการ เป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการยุบ เลิก ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการและการประเมินผลเรื่องผลกระทบ (Impact) และผลลัพธ์ (Outcomes) ของนโยบาย แผนงาน โครงการ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย จะเห็นได้ว่าการประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็น ตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

เมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาของการประเมินโครงการ เพื่อจำแนกประเภทของการประเมินผลโครงการโดยละเอียดแล้ว เราสามารถจำแนกได้ว่าการประเมินโครงการ มี 4 ระยะ ดังต่อไปนี้ (สุขุม มูลเมือง. 2543)

1) การประเมินผลโครงการก่อนการดำเนินงาน (Pre-evaluation) เป็นการประเมินว่ามีความจำเป็นและความเป็นไปได้ในการกำหนดให้มีโครงการหรือแผนงานนั้นๆ หรือไม่ บางครั้งเรียกการประเมินผลประเภทนี้ว่า การศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Study) หรือการประเมินความต้องการที่จำเป็น (Needs Assessment)

2) การประเมินผลโครงการขณะดำเนินงาน (On-going Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน (Monitoring) และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

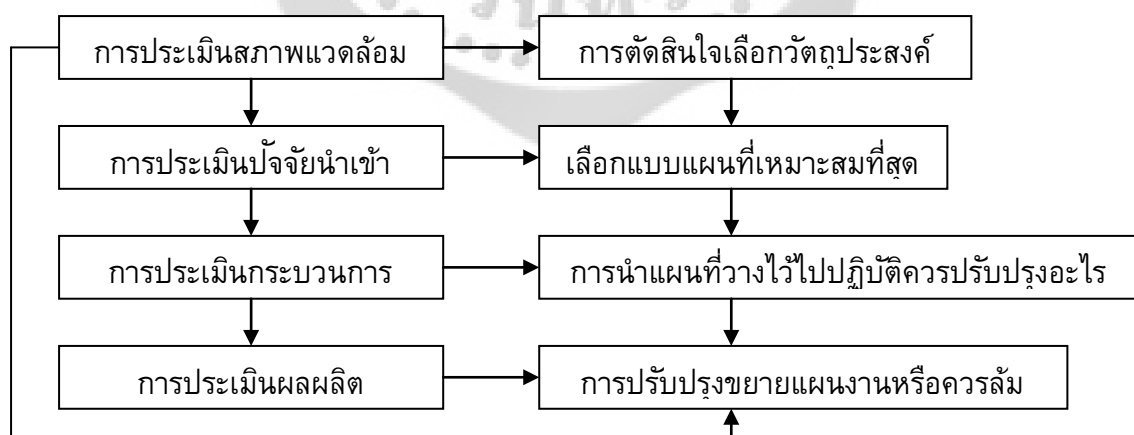
3) การประเมินผลโครงการเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงาน (Post-evaluation) เป็นการประเมินว่าผลของการดำเนินงานนั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่วางไว้หรือไม่

4) การประเมินผลกระทบจากการดำเนินโครงการ (Impact Evaluation) เป็นการประเมินผลโครงการ ภายหลังจากการสิ้นสุดการดำเนิน โครงการหรือแผนงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะได้รับอิทธิพลจากการมีโครงการหรือปัจจัยอื่นๆ

สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ได้นำเสนอประเภทของการตัดสินใจ ที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมินผลดังนี้

1. การตัดสินใจเพื่อการวางแผน (Planning Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินสภาพแวดล้อมที่ๆได้นำไปใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของโครงการ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินงาน
2. การตัดสินใจเพื่อกำหนดโครงสร้างของโครงการ (Structuring Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากปัจจัยนำเข้าที่ได้นำไปใช้ในการกำหนดโครงสร้างของแผนงานและขั้นตอนของการดำเนินการของโครงการ
3. การตัดสินใจเพื่อนำโครงการไปปฏิบัติ (Implementation Decisions) เป็นการตัดสินใจที่ใช้ข้อมูลจากการประเมินกระบวนการ เพื่อพิจารณาควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผน และปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด
4. การตัดสินใจเพื่อทบทวนโครงการ (Recycling Decisions) เช่น การตัดสินใจเพื่อใช้ข้อมูลจากการประเมินผลผลิต (Output) ที่เกิดขึ้นเพื่อพิจารณาการยุติ ล้มเลิก หรือขยายโครงการที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่อไป

จากแนวทางการประเมินโครงการทั้ง 4 ด้าน ที่กล่าวมานั้น พอสรุปได้ว่า การประเมินสภาวะแวดล้อมหรือบริบท และการประเมินปัจจัยเบื้องต้นนั้น เป็นการประเมินเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอยู่ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนให้โครงการสำเร็จตามเป้าหมายที่ได้ กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ ในด้านของการประเมินกระบวนการนั้นก็เพื่อศึกษาว่าการดำเนินงานตามโครงการนั้นมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร มีกระบวนการดำเนินงานอย่างไร และในการประเมินผลผลิตนั้นเพื่อทราบผลสำเร็จของโครงการว่าได้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด คู่คุณค่าหรือไม่ ซึ่งส่วนมากจะประเมินเมื่อได้ดำเนินการตามโครงการไปแล้วเท่านั้น อาจจะไม่จำเป็นต้องรอให้สิ้นสุดโครงการที่ได้กำหนดประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินการตัดสินใจแบบจำลองซิป

ที่มา: สุพาดดา สิริกุตตา. (2543: 30).

การประเมินแบบซิป (CIPP Model) โดยการประเมินแบบ CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) มีจุดเด่นที่สำคัญคือ

1. จะเน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น
2. สามารถนำข้อมูลจากการประเมินมาใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจตามขั้นตอนต่างๆ ซึ่งดำเนินการติดต่อกันมาในช่วงเวลาที่กำหนด เป็นการประเมินผลที่มีทั้งแบบประเมินระหว่างดำเนินการและแบบประเมินรวบยอดอยู่ตัวอย่างสมบูรณ์
3. เป็นรูปแบบที่มีลักษณะการใช้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่างๆ ต่อเนื่องกันและเป็นวัฏจักรครบวงจร ผลจากการประเมินมีประโยชน์สำหรับผู้มีหน้าที่ตัดสินใจ
4. ข้อมูลรูปแบบการประเมิน เป็นระบบครอบคลุมทุกด้านช่วยให้การทำงานมีระบบมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจตามขั้นตอนต่างๆ ระหว่างดำเนินการและหลังดำเนินการ นอกจากนั้นแล้วข้อมูลจะย้อนกลับอย่างครบวงจร ซึ่งผลของการประเมินจะมีประโยชน์แก่ผู้มีอำนาจการตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อหรือจะล้มเลิก หรือยุติโครงการ ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้ในองค์กรได้เป็นอย่างดี

2. แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

นักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของคำว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเรียนการสอน การให้ความรู้เบื้องต้น

พนม พงษ์ไพบูลย์(2542: 2-3) ให้ความหมายคำว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงการศึกษาที่จำเป็นที่เป็นประโยชน์ เพื่อผู้เรียนที่มีพื้นฐานและฐานะที่แข็งแรงมั่นคง เพียงพอกับการดำรงชีวิตที่ดีในวันข้างหน้า สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี มีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขสามารถประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ และสามารถพัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้าตลอดจนมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติ

สีปพนนท์ เกตุทัต (2542: 12) กล่าวว่าการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงการศึกษาทุกรูปแบบที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้คนไทยดำเนินชีวิตร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรู้ความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต และทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในการประกอบอาชีพและพึ่งตนเองได้ ดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม และมีศักดิ์ศรีพัฒนาตนเอง และมีบทบาทร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม และให้หมายถึงการศึกษาที่เริ่มจากระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 4) ให้ความหมายความหมายว่า การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนตั้งแต่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินวิถีชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 ความสำคัญของการศึกษา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ สังคมในปัจจุบันนี้ต่างก็ยอมรับในเรื่องของการศึกษา และการศึกษายังเข้ามามีบทบาทมากในด้านของรูปแบบการอบรมให้ความรู้ ข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากสื่อ ตลอดจนจนถึงการศึกษาที่มีอย่างทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นการศึกษาด้วยตนเอง และการศึกษาในโรงเรียน ทำให้การศึกษาเข้าถึงได้ทุกที่และสะดวกรวดเร็ว บางครั้งยังมีสถาบันเกิดขึ้นมากมายเพื่อเป็นธุรกิจในการเรียนการสอน เช่น สถาบันกวดวิชา รวมทั้งโรงเรียนที่มีชื่อเสียงต่างๆ ที่นักเรียนจะมีการแข่งขันกันเข้าไปเรียน ซึ่งเป็นการแข่งขันกันหาปัญญา และความรู้

ธัญลักษณ์ น้อมนิล (2545: 11) กล่าวว่า ผู้ปกครองและชุมชนต่างยอมรับว่าการศึกษาคือเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาชีวิตบุตรหลานที่กำลังจะเติบโตเป็นอย่างยิ่ง การส่งบุตรหลานให้เข้าโรงเรียนจึงนิยมเลือกโรงเรียนที่อยู่ในเมืองหรือโรงเรียนมีชื่อเสียง เพราะมีความเชื่อว่าโรงเรียนเหล่านั้นมีความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนดีกว่า ครูผู้สอนมีคุณภาพ บุตรหลานจะได้รับ การอบรมสั่งสอนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถดีกว่า ดังนั้นเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ชุมชน จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่หลักสูตรกำหนด

การจัดการศึกษาจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิต จำเป็นจะต้องให้ความรู้พื้นฐานในการให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม คือทักษะในการอ่าน มีวิชาพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถมีส่วนร่วมในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และร่วมในการพัฒนาประเทศ

การศึกษาเป็นการสร้างพื้นฐานเพื่อการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น การศึกษาพื้นฐานจึงถือเป็นรากฐานสำคัญ รัฐบาลต้องให้ความสำคัญในการสร้างเด็กให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีความสมบูรณ์ มีคุณธรรมและมีความรู้

ระบบการศึกษาต่อเนื่องที่จัดอย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกมั่นคงในชีวิต มีความหวังและมีที่พึ่งพาอาศัยในด้านวิชาความรู้ ข้อมูลข่าวสารอันจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการต่อยอดในการเรียนต่อในระดับสูงและระดับ อุดมศึกษา ทำให้โอกาสที่จะหาความรู้เพิ่มเติมให้ทัดเทียมผู้อื่นและทันต่อเหตุการณ์มีมาก ความอยากรู้อยากเรียนของคนเราต้องได้รับการตอบสนองและอาจก่อให้เกิดความรู้ใหม่เพิ่มขึ้นอีก ดังคำพูดที่บอกว่า “มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน” สังคมนั้นก็จะเป็นสังคมแห่งความรู้ทั้งในด้านวิชาการต่างๆ และในด้านศีลธรรมและความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม

การศึกษาปัจจุบันในการเรียนระดับประถมศึกษาหรือการศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการต่อยอดเพื่อที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและในระดับที่สูงขึ้นเพื่อพัฒนาความรู้ ดังคำกล่าวที่ว่า “การศึกษาไม่มีที่สิ้นสุด” “และก็ไม่มีการที่จะแก่เกินเรียน”

2.3 รูปแบบการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษา (2542: หมวด 3) ระบุว่า ระบบการศึกษาของไทย มี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาแต่ละระบบสามารถเทียบโอนกันได้ นอกจากนี้ยังแบ่งระบบการศึกษาออกเป็น 2 ระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และ การศึกษาระดับอุดมศึกษา รูปแบบของการศึกษา มีดังนี้

1. การศึกษาในระบบ หมายถึง การศึกษาที่กำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน
2. การศึกษานอกระบบ หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการจัดการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละบุคคลแต่ละกลุ่ม
3. การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อมหรือแหล่งความรู้อื่น ๆ

กิจกรรมการเรียนการสอน นับว่ามีความสำคัญเช่นกัน ที่จะเปลี่ยนให้ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้นสิ่งที่สอนเรียกว่าหลักสูตร ดังที่สุเมิตร คุณากร (2520: 132) กล่าวว่า หัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การสอนและบุคคลที่มีความสำคัญที่สุด คือ “ครู” ครูควรเอาใจใส่ต่อการสอน สอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. แนวความคิดนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างคุณภาพ

แนวความคิดนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพเกิดขึ้นในสมัยรัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี โดยเปิดโอกาสให้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งในสายสามัญ และสายอาชีพ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทูพพลภาค ผู้อยู่ในสภาวะความยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติ ปัญญาและชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน ทั้งนี้เพื่อเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 49 ได้บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 มาตรา10 วรรค 1 ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยรัฐจะ จัดหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้กับผู้เรียนทุกคน โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการตามเจตนารมณ์ดังกล่าว

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสรับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับรายการหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ภาครัฐให้การสนับสนุน

รายละเอียดการรับโอกาสการศึกษา

รายการที่รัฐบาลได้กำหนดในนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ได้แก่

1. รายการหนังสือเรียน

หนังสือเรียนมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ระดับก่อนประถมศึกษา ใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัย
- 2) ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ใช้หนังสือเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระ

ทุกระดับชั้น โดยมีอัตราค่าหนังสือดังนี้

ก่อนประถมศึกษา	200.00 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	483.20 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	347.20 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	365.60 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	580.00 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	424.00 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	496.00 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	739.20 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	564.80 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	560.00 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	1,160.00 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	805.60 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	763.20 บาท/คน

2. อุปกรณ์การเรียน

อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ประกอบด้วยแบบฝึกหัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย คณิตศาสตร์ ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ) สมุด ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึก ICT สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และกระดาษ A 4 สีเทียน ดินน้ำมัน ไร้วาสี สำหรับผู้เรียนก่อนประถมศึกษา ในอัตรา ดังนี้

ก่อนประถมศึกษา	100 บาท/ภาคเรียน
ชั้นประถมศึกษา	195 บาท/ภาคเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	210 บาท/ภาคเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	230 บาท/ภาคเรียน

3. เครื่องแบบนักเรียน

เครื่องแบบนักเรียน ประกอบด้วย เสื้อกางเกงกระโปรง คนละ 2 ชุด/ปี ในอัตราดังนี้

ก่อนประถมศึกษา	300 บาท/คน
ชั้นประถมศึกษา	360 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	450 บาท/คน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	500 บาท/คน

กรณีนักเรียนมีชุดนักเรียนเพียงพอแล้ว สามารถซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุดกีฬา ได้ กรณีการจัดซื้อชุดนักเรียนที่ต่างไปจากชุดนักเรียนปกติและราคาสูงกว่าที่กำหนดวงเงินดังกล่าวอาจซื้อได้เพียง 1 ชุด

4. กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นประกอบไปด้วย กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมทัศนศึกษา การบริการสารสนเทศ (ICT) ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1) กิจกรรมวิชาการ เป็นกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมจากการเรียนปกติในชั้นเรียนเพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพให้มีศักยภาพสูงขึ้น ส่งเสริมเด็กเก่งให้มีความเป็นเลิศและแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียนเรียนอ่อน โดยกำหนดให้ดำเนินการปีละ 1 ครั้ง

2) กิจกรรมคุณธรรม /ลูกเสือ /เนตรนารี /ยุวกาชาด เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

กิจกรรมคุณธรรม เช่น ค่ายเด็กดีของชุมชน ค่ายรักษาสีสิ่งแวดลอม กิจกรรมอาสาพัฒนา เป็นต้น

ลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด เป็นกิจกรรมภาคปฏิบัติในการเรียน โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การใช้ชีวิตร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยกำหนดให้ดำเนินการกิจกรรม ปีละ 1 ครั้ง

3) กิจกรรมทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมศึกษาตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ตรงให้กับนักเรียนที่เพิ่มเติมจากการเรียนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์อย่างกว้างขวางโดยกำหนดให้ดำเนินการกิจกรรมปีละ 1 ครั้ง

4) การบริการสารสนเทศ เป็นกิจกรรมการให้บริการคอมพิวเตอร์ แก่ นักเรียนเพิ่มเติมจากการเรียนคอมพิวเตอร์พื้นฐานตามหลักสูตรปกติ เช่น การ ให้บริการสืบค้นความรู้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การให้บริการคอมพิวเตอร์ในการจัดทำสื่อ รายงานการนำเสนอข้อมูลการออกแบบสร้างสรรค์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดให้ดำเนินการกิจกรรม 40 ชั่วโมง/ปี/คน ทั้งนี้งบประมาณกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อนักเรียน 1 คน ดังนี้

ก่อนประถมศึกษา	215 บาท/ภาคเรียน
ชั้นประถมศึกษา	240 บาท/ภาคเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	440 บาท/ภาคเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	475 บาท/ภาคเรียน

4. นโยบายเรียนฟรีของต่างประเทศ

ในกลุ่มประเทศนอร์ดิก เป็นประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจผสม แนวทางสังคมนิยมประชาธิปไตย (Social-Democracy) และเป็นประเทศรัฐสวัสดิการที่โดดเด่น ที่นั้นประกอบไปด้วย ประเทศฟินแลนด์ เดนมาร์ก นอร์เวย์ สวีเดน และไอซ์แลนด์ การที่ประเทศเหล่านี้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่อื่นๆ อาจเป็นเพราะประเทศในกลุ่มนี้มีวัฒนธรรมในเรื่องความเท่าเทียมทางชนชั้นมาอย่างยาวนานและลงหลักปักฐานในระดับต่างๆ ของสังคม วิถีชีวิตและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจจึงสอดคล้องกับระบบสังคมนิยมมากกว่า ถึงแม้ว่าภายหลังได้เข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ซึ่งต้องเปิดเสรีในด้านต่างๆ มากขึ้นก็ตาม ประกอบกับพรรคสังคมนิยมประชาธิปไตยในกลุ่มประเทศดังกล่าวได้รับการเลือกตั้งเป็นรัฐบาลอย่างต่อเนื่องและยาวนานนับตั้งแต่ปี 1930 และดำเนินนโยบายปฏิรูปสวัสดิการสังคมเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ดังเช่นกลุ่มประเทศตัวอย่างที่นำเสนอ ดังนี้

4.1 ประเทศฟินแลนด์

มีระบบการศึกษาและสาธารณสุขที่เป็นรัฐสวัสดิการที่ดีที่สุดในโลก ประชาชนได้รับการดูแลตั้งแต่จากครรภ์มารดาถึงเชิงตะกอน มีการประกันการว่างงาน คนตกงานได้รับสวัสดิการจากรัฐที่เพียงพอ การศึกษาฟรีทุกระดับและทุกสาขา นักศึกษาที่อายุเกิน 18 ปี ยังมีค่าเบี้ยเลี้ยงและ ที่พักอาศัยให้

นโยบายการศึกษาของฟินแลนด์มีเป้าหมายหลักอยู่ที่การยกระดับการศึกษาของ ประเทศ รวมทั้งการสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันสำหรับประชาชนทุกคน เมื่อโรงเรียนและ สถาบันการศึกษาระดับต่างๆ ครอบคลุมไปทั่วประเทศจนเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน แล้ว ในระยะหลังนโยบายทางการศึกษาของฟินแลนด์จึงเบนเป้าหมายมาสู่การยกระดับ คุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับความยืดหยุ่นในระบบการศึกษาโดยรวมและ ทางเลือก ของแต่ละคนเพราะแม้ว่าฟินแลนด์จะมีหลักสูตรการศึกษาแห่งชาติเป็นแกนกลางในการ จัดการ ศึกษา แต่หลักสูตรแห่งชาติก็เป็นเพียงแนวทางที่ครอบคลุมความหลากหลายในการจัดการ ศึกษาเท่านั้น หน่วยงานที่จัดการศึกษาในระดับท้องถิ่นหรือสถานศึกษา สามารถกำหนดหลักสูตร การเรียนการสอนของตนภายใต้กรอบที่วางไว้ได้ โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้เลือกกระบวนการวิธีการสอน เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายตาม หลั กสูตร ดังนั้นแต่ละโรงเรียนในแต่ละท้องถิ่นจึงมีเอกลักษณ์ที่ไม่ เหมือนกัน

สำหรับการศึกษภาคบังคับที่รัฐกำหนดขึ้นในปี 1921 ก็เป็นไปในลักษณะของการ ตระหนักถึงสิทธิและเสรีภาพทางการศึกษาของประชาชน มิใช่จำกัดอยู่เพียงแค่การบังคับให้ ประชาชนเข้าโรงเรียน เพราะรัฐมีจุด มุ่งหมายให้ช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงวันที่ประชาชนได้รับการ ศึกษาอย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถพัฒนาประชากรของฟินแลนด์ได้โดยไม่จำกัดวิธีการ ดังจะเห็นได้ จากกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รับรองการจัดการศึกษาตามแนวคิด อุดมการณ์ วัฒนธรรม และ ความจำเป็นของท้องถิ่นต่างๆ (วีริยะ ฤาชัยพาณิชย์. 2554, มิถุนายน. เปรียบเทียบการศึกษาไทย กับฟินแลนด์. ออนไลน์)

4.2 ประเทศสวีเดน

การศึกษาของประเทศสวีเดนเป็นการศึกษาแบบเรียนฟรีตั้งแต่การศึกษา ก่อน ประถมศึกษา การศึกษภาคบังคับ และการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีหลักสูตรที่สนับสนุน การ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและเน้นการวิจัย ควบคุมโดยรัฐบาลและรัฐสภา จึงสามารถควบคุมทิศ ทางการผลิตกำลังคนได้ตามเป้าหมาย การศึกษาของประเทศสวีเดนมุ่งสู่ความเป็นนานาชาติ

วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา คือ เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่าง เท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดเพศ สถานที่เกิด ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาต้องจัดให้ เด็กมีความรู้ทักษะเพื่อเป็นประชาชนที่รับผิดชอบของสังคม บุคลากรในโรงเรียนต้องส่งเสริมให้เด็ก ยอมรับนับถือความเป็นส่วนบุคคลและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและต่อต้าน การข่มเหงรังแก และการแบ่งแยกเชื้อชาติ โรงเรียนทุกแห่งต้องจัดการศึกษาอย่างเท่าเทียม

ระบบการศึกษาของประเทศสวีเดนมีลักษณะการจัดการศึกษาสอดคล้องกับกลุ่มประเทศ นอร์ดิก ประกอบไปด้วย 1) การศึกษาก่อนประถมศึกษา 2) การศึกษภาคบังคับ 3) การศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 4) การศึกษาหลังมัธยมศึกษาตอนปลายที่ไม่ใช่อุดมศึกษา และ การศึกษาระดับอุดมศึกษา (นุสรา หลวงชัยสิทธิ์. 2553. หลักสูตรประเทศสวีเดน. ออนไลน์)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

มานัส เจริญรัตน์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตมีนบุรี โดยผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการประเมินในภาพรวมด้านปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินในระดับสูงกว่าร้อยละ 80 ทุกรายการ ยกเว้นด้านบุคลากรที่ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู หัวหน้าฝ่ายและเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกัน โดยโรงเรียนที่มีขนาดเล็ก จำนวนเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่ดำเนินงานมีน้อยภาระงานมาก จึงทำให้การบริการไม่ทั่วถึง

2. ผลการประเมินในภาพรวมด้านกระบวนการปฏิบัติงานตามโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพ มีผลการประเมินในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงมากอันเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินการตามกระบวนการคุณภาพ ซึ่งขับเคลื่อนให้โครงการมีความก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. ผลการประเมินผลของโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพ ในภาพรวมด้านความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียน ความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศของนักเรียนความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนและความสอดคล้องของผลการดำเนินงานของโครงการ

การดำเนินงานโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานเขตมีนบุรี ปีการศึกษา 2551 ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า กระบวนการปฏิบัติ และผลของโครงการมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันระหว่างแผนงาน ความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในระดับดี

เสกสรร กาศโอสถ (2553) ได้ทำการศึกษานโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยได้ทำการศึกษาถึงผลดีและผลเสียของนโยบาย เรียนฟรี 15 ปี ไว้ดังนี้

1. ผลดีของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีผลทางบวกกับประชาชนทั่วไปที่ได้รับสิทธิประโยชน์อย่างทั่วถึงทุกระดับชั้น คนยากดีมีจน หาเช้ากินค่ำ คนร่ำรวยมีฐานะทุกคนได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน กลุ่มคนรากหญ้า ในชนบทห่างไกล ชุมชนแออัดผู้มีรายได้น้อย โรงเรียนขนาดเล็กด้อยคุณภาพ จะเกิดความพึงพอใจในนโยบายระดับมากที่สุด เพราะจ่ายเป็นเงินสดถึงมือประชาชนโดยตรง ลดภาระค่าใช้จ่ายความเดือดร้อนตอนเปิดเทอม และลดการเป็นหนี้สินในการกู้ยืมเงินทั้งในระบบและนอกระบบ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีวศึกษาได้เพิ่มขึ้น

2. ผลเสียของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี จากการศึกษาผลเสียที่เกิดขึ้นเกิดจากเรื่องความเท่าเทียมที่ไม่เท่าเทียม ได้แก่เด็กบางคนที่มีฐานะยากจน ก็ยังไม่สามารถมาเรียนได้เท่าเทียมกับเด็กอื่นๆ เนื่องจากยังต้องมีค่าใช้จ่ายเรื่องอาหารการกิน ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต (ชุดที่ 4-37) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง การดำเนินโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ” ด้วยการสำรวจกลุ่มบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานกำลังเรียนและได้รับสิทธิตามนโยบาย นักเรียนที่ได้รับสิทธิและประชาชนทั่วไปในเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ เครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจ คือ แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์จำแนกกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 1,393 คน กลุ่มผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป 1,215 คน และกลุ่มนักเรียน 1,776 คน รวมทั้งสิ้น 5,384 คน พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป และนักเรียนต่างเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ เป็นแนวนโยบายที่ควรมีการส่งเสริม สนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน นักเรียนที่ขาดโอกาสและสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและห่างไกลได้รับความช่วยเหลือ หรือแบ่งเบาภาระเรื่องค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจตกต่ำ ข้าวของแพงเกินที่ผู้ปกครองที่มีฐานะยากจนจะสามารถใช้จ่ายได้ และผู้ปกครองเห็นว่าโครงการดังกล่าว สามารถช่วยเหลือเรื่องค่าใช้จ่ายได้เพียงบางส่วน แต่ก็ยังเห็นว่าหากโครงการนี้ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางในการดำเนินงานให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผลประโยชน์จากโครงการนี้ทำให้เด็กและผู้ปกครองจะได้รับอย่างเต็มที่ ส่วนวิธีการดำเนินงาน กระบวนการตรวจสอบต้องมีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน สามารถเปิดช่องโหว่ของการทุจริตคอร์รัปชันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ประกอบการ และร้านค้าที่ได้รับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมจะทำให้โครงการนี้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนการปฏิบัติงานของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า เป็นการเพิ่มภาระงานของผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่อยู่บ้าง เพราะเป็นโครงการใหม่ที่เพิ่งเริ่มปฏิบัติต้องทำความเข้าใจและต้องรับมือกับผู้ปกครองจำนวนมากที่ยังไม่เข้าใจในโครงการ ต้องป้องกันปัญหาการทุจริตโดยมีการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร การดำเนินงานไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดรวมทั้งการจัดเก็บเอกสารหลักฐานต่างๆ มีจำนวนมากและที่สำคัญหากจำนวนเงินงบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานอาจต้องชี้แจงผู้ปกครอง และต้องทำความเข้าใจเพิ่มเติมสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่จำเป็นต้องเสียงบประมาณในการประชุมชี้แจงมากขึ้น ทั้งนี้ความล่าช้าในขั้นตอนการเบิกจ่ายทำให้การปฏิบัติงานค่อนข้างมีปัญหา อย่างไรก็ตามทุกฝ่ายเห็นว่าหากมีการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานและแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงานตั้งแต่บัดนี้ ในเวลาต่อไปจะทำให้ระบบการดำเนินงานง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น ส่วนความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ พบว่าทุกกลุ่มมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการมากโดยเฉพาะนักเรียน เพราะสามารถช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครองได้ ขณะที่นักเรียนมีความพอใจปานกลางต่อการดูแลรักษาหนังสือเรียนที่ได้รับตามข้อกำหนดของโครงการ ซึ่งจะเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่อาจจะยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของการใช้หนังสือเรียน หรือการยืมหนังสือเรียน ส่วนผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อความครบถ้วนของหนังสือเรียนที่ใช้ระบบยืมผู้ปกครองมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

สิริทรัพย์ วงศ์พิรกุล (2552) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา : การประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสาน ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. พัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์ในการประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรีไปปฏิบัติ
2. ติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา
3. ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของสถานศึกษาในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 289 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย 1) แบบประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา 2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ และ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ใช้สถิติบรรยายคือค่าเฉลี่ย ในการเปรียบเทียบความแตกต่างในกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติในสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ใช้ Three-Way ANOVA ข้อมูล เชิงคุณภาพจะวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วทำการสรุปประเด็นสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า

- 1) สถานศึกษาทุกแห่ง สามารถแต่งตั้งกรรมการดำเนินนโยบายเรียนฟรี15 ปี (ภาคี 4 ฝ่าย) ได้ในทุกองค์ประกอบ แต่ยังมีคณะกรรมการ 4 ฝ่ายขาดความรู้ ความเข้าใจในระบบการบริหารงานของสถานศึกษา
- 2) สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินงานตามแนวนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของสถานศึกษาต่อครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา และคณะกรรมการ 4 ฝ่าย แต่สถานศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการชี้แจงจากหน่วยเหนือเรื่องการใช้จ่ายเงินเรื่องนโยบายเรียนฟรี15 ปี ที่ถูกต้องชัดเจน
- 3) สถานศึกษาใช้วิธีการประชาสัมพันธ์โดยส่งหนังสือราชการถึงผู้ปกครองเพื่อชี้แจงรายละเอียด จัดประชุมผู้ปกครองและทำป้ายประชาสัมพันธ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี แต่ยังมีผู้ปกครองบางส่วนที่ได้ข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์ในรายการของกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ตรงกันกับที่สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อสถานศึกษา
- 4) สถานศึกษาส่วนใหญ่ ประชุมชี้แจงเพื่อแจ้งสิทธิเรื่องค่าเครื่องแบบนักเรียนและ ค่าอุปกรณ์การเรียน รวมทั้งมีการณรงค์เพื่อให้สละสิทธิ์ โดยมีการมอบใบประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้สละสิทธิ์ในวันประชุมผู้ปกครอง หรือหน้าเสาธง

5) สถานศึกษาส่วนใหญ่มอบหมายให้อาจารย์ประจำวิชาที่สอนวิชาเดียว กันและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ร่วมกันคัดเลือกหนังสือเรียนตามรายการในบัญชีหนังสือเรียนของกระทรวงศึกษาธิการเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่ายแล้วลงบัญชีวัสดุหนังสือเรียนตลอดจนจัดระบบการยืมคืนหนังสือเรียนด้วย มีปัญหาอยู่บ้างที่ร้านค้าไม่ส่งมาจัดส่งหนังสือเรียนได้ทันตามกำหนด

6) การดำเนินงานเรื่องเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน สถานศึกษาส่วนใหญ่ แต่งตั้งคณะกรรมการจ่ายเงินมากกว่า 2 คน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษานักเรียนเป็นกรรมการจ่ายเงิน และมีหลักฐานแสดงการจ่ายเงินให้กับนักเรียน หรือผู้ปกครอง ถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งการเก็บรวบรวมใบเสร็จรับเงินจากนักเรียนหรือผู้ปกครองด้วย แต่มีปัญหาที่สถานศึกษาไม่สามารถเก็บรวบรวมใบเสร็จได้ทั้งหมด

7) สถานศึกษาส่วนใหญ่จัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้กับนักเรียนได้ตามเงื่อนไขที่แนบนโยบายกำหนด ซึ่งมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 90 ได้เข้าร่วมกิจกรรม

8) การติดตามและตรวจสอบ สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการพัฒนาระบบควบคุมภายใน โดยอาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี 4 ฝ่ายเป็นคณะทำงาน

พระรณนที สุวรรณอินทร์ (2552) ได้ดำเนินงานติดตามการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการติดตามการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ มีดังนี้

1. การรับรู้ความเข้าใจต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

การรับรู้และความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียนเข้าใจและคาดหวังว่านโยบายเรียนฟรี หมายถึง การไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ ให้กับโรงเรียนอีก ซึ่งเป็นจุดอ่อนของการประชาสัมพันธ์โครงการ ที่ไม่อธิบายนิยามของคำว่าเรียนฟรีให้ชัดเจน ว่าเป็นการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายพื้นฐานของการศึกษา และเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา

2. การดำเนินการในส่วนค่าเล่าเรียน

การดำเนินงานในส่วนของค่าเล่าเรียน ซึ่งเป็นงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายรายหัวของนักเรียนตามจำนวนนักเรียนในปีงบประมาณ 2551 ที่ตัดโอนให้สถานศึกษาเพื่อการบริหารจัดการโดยตรง สำหรับหน่วยงานผู้ปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ประเด็นที่พบคือจำนวนนักเรียนเข้าใหม่ ของปีการศึกษา 2552 ที่ยังไม่แสดงยอด ทำให้ต้องแจ้งยอดเพิ่มเติม และได้รับเงินส่วนเกินนี้ล่าช้า

3. การดำเนินการในส่วนค่าเครื่องแบบนักเรียน

ค่าเครื่องแบบนักเรียน เป็นการตัดโอนงบประมาณให้เท่ากับจำนวนนักเรียนในสถานศึกษาโดยการจ่ายเงินให้กับผู้ปกครองนักเรียน ไปดำเนินการจัดซื้อเอง ตามอัตราที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น และให้นำใบเสร็จรับเงินมาแสดง

4. การดำเนินการในส่วนของคุณค่าอุปกรณ์การเรียน

ค่าอุปกรณ์การเรียน เป็นการตัดโอนงบประมาณให้เท่ากับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน สถานศึกษา โดยการจ่ายเงินให้กับผู้ปกครองนักเรียน ไปดำเนินการจัดซื้อเองตามอัตราที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น และให้นำใบเสร็จรับเงินมาแสดง สำหรับหน่วยงานผู้ปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพในส่วนค่าอุปกรณ์การเรียน ถือเป็นภาระในการตรวจสอบติดตามใบเสร็จรับเงินทำให้เกิดความล่าช้าในการส่งหลักฐาน ทั้งนี้ปัญหาจากการดำเนินการกรณีค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่าอุปกรณ์การเรียน คือ 1) ผู้ปกครองนักเรียนไม่มารับเงินตามกำหนดเวลา 2) ผู้ปกครองนักเรียนไม่เข้าใจระเบียบวิธีการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ 3) ผู้ปกครองนักเรียนนำใบเสร็จรับเงินที่มีข้อความในใบเสร็จรับเงินไม่ครบถ้วนถูกต้องทำให้ต้องนำกลับไปแก้ไข

5. การดำเนินการในส่วนของคุณค่าหนังสือเรียน

ค่าหนังสือเรียน เป็นการตัดจ่ายงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการจัดซื้อหนังสือเรียนที่ต้องดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การได้มาของหนังสือเรียนต้องได้รับการพิจารณาจากภาคี 4 ฝ่าย คือ ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน และผู้แทนกรรมการนักเรียน สำหรับหนังสือเรียน จัดเป็นหนังสือพิมพ์เรียนทำให้เกิดปัญหากับนักเรียนที่ไม่สามารถจดบันทึกสิ่งที่เรียนรู้ ไม่สามารถทบทวน ขีด เขียนและต้องส่งคืน ส่งผลให้ผู้ปกครองนักเรียนต้องจัดซื้อหนังสือเรียนอีกหนึ่งชุดให้แก่บุตรหลานของตนเอง ทำให้เสียงบประมาณส่วนนี้โดยใช่เหตุ สำหรับหน่วยงานผู้ปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ในส่วนของคุณค่าหนังสือเรียนไม่สามารถจัดซื้อบางรายวิชาที่เป็นหนังสือเฉพาะด้านได้ เพราะราคาแพง และยังต้องศึกษาวิธีการจัดซื้อจัดจ้างที่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องชัดเจน ให้โปร่งใสตรวจสอบได้

6. การดำเนินการในส่วนของคุณค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาแต่ละแห่ง แต่ละสังกัด มีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีความแตกต่างกันตามบริบท ทำให้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน เป็นข้อจำกัดต่อการจัดกิจกรรมที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียน โรงเรียนสาธิตทุกแห่งประกาศสิทธิในส่วนนี้ เพื่อที่จะสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบท และสามารถเรียกเก็บเงินสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียนได้ ส่วนสถานศึกษาในสังกัดอื่น บางแห่งจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนด และขอรับเงินสนับสนุนจากผู้ปกครองนักเรียน โดยความเห็นชอบของกรรมการสถานศึกษา

7. การดำเนินการในส่วนของคุณค่าระบบการรายงานและติดตามการดำเนินงาน

ระบบการรายงานและติดตามการดำเนินงาน มีความถี่และรายละเอียดมากเกินไปทำให้การประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความเร่งด่วน เกิดความสับสนกับเจ้าของข้อมูลที่จะต้องดำเนินการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ไอตริส ซาฮัน (Sahion. 2006: Abstract) ได้ทำการศึกษา การพัฒนาโรงเรียนโดยสอบถามความต้องการเพื่อตอบสนองความต้องการทางการศึกษาที่ได้รับจากรัฐและทันต่อกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมี วัตถุประสงค์ ของการปรับปรุง คือการ เพิ่มขึ้นของระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ที่ได้วางกลยุทธ์ในการทำการวิจัยซึ่ง ได้ดำเนินการ กับครูใหญ่ของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลของอิสมีร์ จากรายการของสิ่งที่ต้องทำเพื่อปรับปรุง โรงเรียน คือ การปรับปรุงการทำงานร่วมกันและการสื่อสาร การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของครู การปรับปรุงการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสิ่งที่โรงเรียนต้องปรับปรุงเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณทางการเงินจากรัฐบาลมาใช้ แต่งบประมาณที่รัฐบาลให้ มากก็ยังไม่เพียงพอต่อการจัดบริการแก่นักเรียนได้อย่างครบถ้วน

โรนัล วิรันก้า คิคเคชิ (Kikechi. 2012: 80) ได้อภิปรายผลการประเมินอิทธิพลของการเรียนฟรีในระดับชั้นประถมศึกษา ของประเทศเคนยา พบว่า ในช่วง 7 ปีนี้ ประสิทธิภาพภายในและภายนอกในระบบการศึกษาปรับตัวลดลง ตั้งแต่เริ่มต้นของการประกาศใช้นโยบาย เพราะจำนวนของนักเรียนที่ยากจนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้เกิดการสะสมของจำนวนนักเรียนภายในโรงเรียนมีสูง ภาระหน้าที่ของครูมีมากขึ้น และขาดแคลนงบประมาณของรัฐที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของพ่อแม่ที่ส่งบุตรหลานมาเรียนในโรงเรียน ทำให้มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้นควรเพิ่มงบประมาณในการศึกษาให้กับโรงเรียนมากขึ้น รวมถึงการว่าจ้างครูมาทำการสอนในโรงเรียนมากขึ้นเพื่อลดภาระงานของครู และเพิ่มงบประมาณลงสู่โรงเรียนเอกชนด้วยจะได้มีการจัดการเรื่องทรัพยากรการเรียนการสอนมากขึ้น องค์การพัฒนาเอกชนและประเทศคู่ค้าทางการเงิน ควรสนับสนุนการเรียนฟรีในระดับชั้นประถมศึกษา เพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จและ กระทรวงศึกษาธิการควรจะมีการดำเนินการตรวจสอบอย่างรอบคอบ โครงการจะได้ประสบความสำเร็จ

แกทรีน กอนต์ (Gaunt. 2012) ได้ศึกษาการตอบสนองความต้องการจัดการเรียนฟรีแก่นักเรียน ตั้งแต่ช่วงอายุ 2 ปี โดยพุ่งประเด็นการศึกษาในโรงเรียนที่เป็นเอกชนที่มีการบริหารจัดการงบประมาณเอง โดยเจ้าของโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อให้สิทธิในการเรียนฟรียังไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายจริงที่โรงเรียนต้องจ่าย ทำให้ต้องเพิ่มเงินลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการศึกษา คงยังต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาลท้องถิ่น โดยผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความเข้าใจว่าการเปิดโอกาสในเรื่องของการเรียนฟรีทำให้ลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองได้ทั้งหมดทั้งๆที่ ความเป็นจริงแล้วลดภาระค่าใช้จ่ายได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ผู้จัดการโรงเรียนจึงต้องพยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการระดมทุนเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียนต่อไป

โยฮันเน เจซิงเกอร์ (Giesinger. 2010: 4) ได้ทำการวิจัยการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนฟรีของบุคคล พบว่า เป็นการใช้เสรีภาพของบุคคลที่จะต้องได้รับจากรัฐ โดยต้องได้รับการเรียนรู้ตลอดเวลาของการศึกษา ความคิดนี้ยังส่งผลต่อกระบวนการในการจัดการเรียนของโรงเรียน รวมถึงความอิสระของบุคคลที่สามารถดำเนินการเลือกเรียนในแขนงสาขาวิชาที่สนใจได้อย่างอิสระเสรี หลักสูตรของ

โรงเรียนจึงต้องมพีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลายและต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐอย่างเพียงพอและเหมาะสม การจัดการศึกษาฟรีจึงถือว่าเป็นความเหมาะสมที่สุดของรัฐที่ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ ปัญหาของการศึกษาดำเนินการเพื่อความเป็นอิสระไม่ได้เป็นวิธีการในการเปลี่ยนแปลงไปเป็นเรื่ องของตนเอง แต่เป็นวิธีการเสรีภาพขั้นพื้นฐานของเด็กที่สามารถได้รับสวัสดิการแบบนี้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ : กรณีศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 49 คน ประกอบไปด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนสารสาสน์พิทยาจำนวน 15 คน
2. ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา จำนวน 34 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ครั้งนี้มีจำนวนเท่ากับจำนวนประชากรทั้งหมด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ สำหรับผู้บริหารโรงเรียน
2. แบบสอบถามประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ สำหรับครูระดับชั้นมัธยมศึกษา

การใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป (CIPP) แบบสอบถามประกอบไปด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ กรณีศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ซึ่งมีองค์ประกอบทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านบริบท ประกอบด้วยคำถามรวม 3 ด้านได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของนโยบาย 2) ความคาดหวังและความต้องการ 3) ระเบียบและแนวปฏิบัติ

2.2 ด้านปัจจัยนำเข้า ประกอบด้วยคำถามรวม 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านกำลังคน 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์

2.3 ด้านกระบวนการ ประกอบด้วยคำถามรวม 2 ด้านได้แก่ 1) การใช้จ่ายงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 2) การบริหารจัดการทรัพยากรตามนโยบาย

2.4 ด้านผลผลิต ประกอบด้วยคำถามรวม 2 ด้านได้แก่ 1) การประเมินผลด้านความพึงพอใจ 2) ประสิทธิภาพของการให้บริการ

ส่วนที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นการสร้างคำถามโดยให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เลือกตอบจากผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ใช้มาตรวัดแบบ Likert Scales กล่าวคือ ให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถามเลือกแสดงความคิดเห็นจากข้อความที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้โดยแบ่งระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งในแต่ละระดับมีช่วงห่างของคะแนนที่เท่ากันคือ 1 คะแนน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีระดับคะแนนเท่ากับ	5
ค่อนข้างเห็นด้วย	มีระดับคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีระดับคะแนนเท่ากับ	3
ค่อนข้างไม่เห็นด้วย	มีระดับคะแนนเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	มีระดับคะแนนเท่ากับ	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง ค่อนข้างไม่เห็นด้วย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนที่เป็นการสร้างคำถามโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบจาก ข้อความที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ให้

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ ทฤษฎีหลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อการกำหนดขอบเขตของการวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาถึงการประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ โดยการใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง และความเหมาะสมของเนื้อหาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
6. นำแบบสอบถามทั้งสองฉบับไปหาความเชื่อมั่น

วิธีการหาคุณภาพแบบสอบถาม

1. การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม
โดยการศึกษา ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบข้อความหรือคำถามในเครื่องมือวิจัยอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เครื่องมือที่สร้างสอดคล้องกับเนื้อหาสาระ และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้
2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha-coefficient)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาต และขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการตอบแบบสอบถามประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
2. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านบริบท ด้านนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ซึ่งประเมินผลโดยใช้ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่าเฉลี่ยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม โดยใช้สถิติที่ใช้ คือสถิติ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance-ANOVA)
4. การวิเคราะห์ทางสถิติครั้งนี้ใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ กรณีศึกษามัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา เขตยานนาวา จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้ตัวแบบ CIPP ในการประเมินผลการศึกษา โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารของโรงเรียน 15 คน และเก็บข้อมูลจากครูระดับมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ซึ่งการแปลความหมายในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	คะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)
df	แทน	ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ค่าผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา (F-distribution)
Sig.	แทน	นัยสำคัญของการทดสอบสมมติฐาน
T	แทน	ค่าสถิติทดสอบความแตกต่างแบบที่ ชนิดที่เป็นอิสระจากกัน (T-test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของผู้บริหารจำนวน 15 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของครูชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านผู้บริหาร และครูชั้นมัธยมศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของผู้บริหารจำนวน 15 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		8	53.33
หญิง		7	46.67
	รวม	15	100.00
อายุ			
21-40 ปี		6	40.00
41-60 ปี		9	60.00
	รวม	15	100.00
อายุการทำงาน			
1-10 ปี		4	26.67
11-20 ปี		11	73.33
	รวม	15	100.00
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี		0	0.00
ระดับปริญญาตรี		13	86.67
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี		2	13.33
	รวม	15	100.00

จากตาราง 2 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา จำนวน 15 คน พบว่า

1. เพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 53.33) และเป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน (ร้อยละ 46.67)

2. อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 41-60 จำนวน 9 คน (ร้อยละ 60) และมีอายุ 21-40 จำนวน 6 คน (ร้อยละ 40)

3. อายุการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 26.67) และมีอายุการทำงาน 11-20 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 73.33)

4. ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 86.67) และมีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน (ร้อยละ 13.33)

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยภาพรวมต่อนโยบาย

การประเมินโครงการตามนโยบายเรียนฟรี อย่างมีคุณภาพ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านบริบท	4.07	.842	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.25	.781	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านกระบวนการ	4.25	.755	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ด้านผลผลิต	4.28	.700	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.21	.770	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.21 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.28 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.25 และด้านบริบท มีค่าเฉลี่ย 4.07 ตามลำดับ

ตาราง 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นผ่านบริบทของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้านบริบท	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ระบุให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย	4.60	.828	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนมีภาระมากขึ้นกว่าเดิม	3.93	.884	ค่อนข้างเห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง	4.67	.617	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาได้ดีขึ้น	4.00	.845	ค่อนข้างเห็นด้วย
แผนปฏิบัติงานนโยบายเรียนฟรี ของโรงเรียนมีความชัดเจน	3.67	.816	ค่อนข้างเห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพราะผู้ปกครองจะเข้ามาบ่นบาทในการสอดส่องการทำงานของโรงเรียนมากขึ้น	3.80	.941	ค่อนข้างเห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี ช่วยลดการทุจริตในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนให้น้อยลง	3.87	1.125	ค่อนข้างเห็นด้วย
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนหลังมีนโยบายเรียนฟรี ไม่แตกต่างไปจากก่อนมีนโยบายเรียนฟรี	4.27	.704	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การได้รับเงินตามนโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกลดน้อยลง	3.80	.775	ค่อนข้างเห็นด้วย

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านบริบท	\bar{x}	S.D.	ระดับ
นโยบายเรียนฟรีฯ สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง-ดี-มีความสุข	4.07	.884	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.07	.842	ค่อนข้างเห็นด้วย

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านบริบท โดยรวมอยู่ระดับค่อนข้างเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นโยบายเรียนฟรีฯ เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.67 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ เห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ระบุให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ย 4.60 สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารที่เห็นด้วยต่อแผนปฏิบัติงานนโยบายเรียนฟรีฯ ของโรงเรียนมีความชัดเจน น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.67 รองลงมาคือ การได้รับเงินตามนโยบายเรียนฟรีฯ ทำให้โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกลดลง และนโยบายเรียนฟรีฯ ทำให้โรงเรียนต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพราะผู้ปกครองจะเข้ามาบิบทบาทในการสอดส่องการทำงานของโรงเรียนมากขึ้นมีค่าเฉลี่ย 3.80

ตาราง 5 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{x}	S.D.	ระดับ
การจัดบุคลากรของโรงเรียนในการให้บริการตามนโยบายเรียนฟรีฯ มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.13	.915	ค่อนข้างเห็นด้วย
จำนวนบุคลากรในการอำนวยความสะดวกเรื่องการจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรีฯ มีความพอเพียง	4.27	.799	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรีฯ มีความชัดเจนและครอบคลุมในโรงเรียนและชุมชน	4.13	.834	ค่อนข้างเห็นด้วย

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ในการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาจากรัฐบาล ได้รับเงินอุดหนุนอย่างพอเพียง	4.33	.816	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	4.20	.862	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี แก่ประชาชน ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย	4.60	.737	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี จำนวน 7 รายการ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เรียน	4.40	.632	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ระยะเวลาในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี มีความเหมาะสม	4.13	.834	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ทันเวลาต่อการเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.07	.704	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การจัดเก็บเอกสารและการตรวจสอบเอกสารในการรับ-จ่ายเงินสามารถทำได้รวดเร็ว	4.20	.676	ค่อนข้าง เห็นด้วย
รวม	4.25	.781	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตาราง 5 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี แก่ประชาชนช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี จำนวน 7 รายการ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.40 สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารต่อ

การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ทันทเวลาต่อการเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียน น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.07 รองลงมา คือ การจัดบุคลากรของ โรงเรียนในการให้บริการตามนโยบาย เรียนฟรี มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียน ฟรี มีความชัดเจนและครอบคลุมในโรงเรียนและชุมชน และระยะเวลาในการปฏิบัติตามนโยบาย เรียนฟรีมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 4.13

ตาราง 6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านกระบวนการของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน สาราสน์พิทยา

ด้านกระบวนการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.33	.617	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
โรงเรียนมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการ จ่ายเงินค่าเล่าเรียน	4.40	.737	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนมีความ ชัดเจน	4.27	.799	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือเรียน	4.13	.834	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การคัดเลือกในการจัดซื้อหนังสือในแต่ละวิชาสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	.862	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนโรงเรียนได้กำหนดชนิด อุปกรณ์ไว้อย่างชัดเจน	4.40	.737	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ในการนำเงินไปซื้อ อุปกรณ์การเรียน	4.33	.816	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
มีการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปกครองในกรณีที่มี ปัญหา/ข้อสงสัยในการดำเนินการซื้ออุปกรณ์การเรียน	4.00	.756	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
มีการประสานผู้ปกครองในการรับเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน	4.07	.799	ค่อนข้างเห็นด้วย
การวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน	4.13	.743	ค่อนข้างเห็นด้วย
มีการประสานผู้ปกครอง ในการมารับเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนโดยตรง	4.40	.632	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การติดตาม ตรวจสอบในการนำเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน	4.33	.724	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.25	.755	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.25 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า โรงเรียนมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการจ่ายเงินค่าเล่าเรียน การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนโรงเรียนได้กำหนดชนิดอุปกรณ์ไว้อย่างชัดเจน มีการประสานผู้ปกครอง ในการมารับเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนโดยตรง มีค่าเฉลี่ย 4.40 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนไว้อย่างชัดเจน โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ในการนำเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน การติดตาม ตรวจสอบในการนำเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.33 สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปกครองในกรณีที่มีปัญหา ข้อเสนอ ในการดำเนินการซื้ออุปกรณ์การเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.00 น้อยที่สุด รองลงมาคือ การประสานผู้ปกครองในการรับเงินซื้ออุปกรณ์การเรียนน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.07

ตาราง 7 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านผลผลิตของผู้บริหาร ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
 สรรสาสน์พิทยา

ด้านผลผลิต	\bar{x}	S.D.	ระดับ
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น	4.20	.676	ค่อนข้างเห็นด้วย
การจัดดำเนินงานกิจกรรมวิชาการ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมและได้รับประโยชน์	4.07	.704	ค่อนข้างเห็นด้วย
การจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม	4.33	.816	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การดำเนินงานกิจกรรมศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา โรงเรียนจัดให้มีทุกภาคเรียนและมีความเหมาะสม	4.20	.775	ค่อนข้างเห็นด้วย
การดำเนินงานกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	4.60	.507	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.28	.700	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

จากตาราง 7 แสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสรรสาสน์พิทยา ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.28 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.60 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ การจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.33 สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารในการจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.07 น้อยที่สุด รองลงมาคือนโยบายเรียนฟรีอย่างมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และการดำเนินงานกิจกรรมศึกษาดูงาน ทัศนศึกษา โรงเรียนจัดให้มีทุกภาคเรียนและมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ย 4.20

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน
จำแนกตามเพศ

ปัจจัย	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	ชาย	4.21	0.818	0.737	13	0.446
	หญิง	3.90	0.790			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ชาย	4.36	0.765	0.649	13	0.512
	หญิง	4.11	0.781			
ด้านกระบวนการ	ชาย	4.23	0.758	-0.153	13	0.479
	หญิง	4.27	0.738			
ด้านผลผลิต	ชาย	4.38	0.688	0.610	13	0.325
	หญิง	4.17	0.702			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 8 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยามีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 9 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน
จำแนกตามอายุ

ปัจจัย	อายุ	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	21-40 ปี	4.08	0.898	-0.030	13	0.348
	41-60 ปี	4.06	0.789			
ด้านปัจจัยนำเข้า	21-40 ปี	4.17	0.811	-0.403	13	0.444
	41-60 ปี	4.30	0.741			
ด้านกระบวนการ	21-40 ปี	4.31	0.699	0.304	13	0.580
	41-60 ปี	4.21	0.781			
ด้านผลผลิต	21-40 ปี	4.23	0.739	0.657	13	0.495
	41-60 ปี	4.31	0.628			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 9 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 10 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน

ปัจจัย	อายุการทำงาน	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	1-10 ปี	4.20	0.779	0.344	13	0.510
	11-20 ปี	4.02	0.865			
ด้านปัจจัยนำเข้า	1-10 ปี	4.28	0.591	0.076	13	0.253
	11-20 ปี	4.24	0.781			
ด้านกระบวนการ	1-10 ปี	4.23	0.798	-0.121	13	0.406
	11-20 ปี	4.26	0.730			
ด้านผลผลิต	1-10 ปี	4.00	0.734	-1.161	13	0.811
	11-20 ปี	4.38	0.657			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา ที่มีอายุการทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 11 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน
จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัย	ระดับการศึกษา	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	ปริญญาตรี	3.98	0.827	-1.074	13	0.275
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.60	0.566			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ปริญญาตรี	4.20	0.764	-0.661	13	0.310
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.55	0.636			
ด้านกระบวนการ	ปริญญาตรี	4.20	0.757	-0.733	13	0.387
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.58	0.589			
ด้านผลผลิต	ปริญญาตรี	4.25	0.674	-0.605	13	0.234
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.50	0.707			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยาสัย ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ของครูชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 34 คน ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ตาราง 12 ข้อมูลส่วนบุคคลของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		25	73.53
หญิง		9	26.47
รวม		34	100.00
อายุ			
21-30 ปี		11	32.35
31-40 ปี		16	47.06
41-60 ปี		7	20.59
รวม		34	100.00
อายุการทำงาน			
1-5 ปี		11	32.35
6-10 ปี		17	50.00
11 ปีขึ้นไป		6	17.65
รวม		34	100.00
ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี		0	0.00
ระดับปริญญาตรี		34	100.00
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี		0	0.00
รวม		34	100.00

จากตาราง 12 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา จำนวน 34 คน พบว่า

1. เพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 25 คน (ร้อยละ 73.53) และเป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน (ร้อยละ 26.47)
2. อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี อายุ 21-40 จำนวน 27 คน (ร้อยละ 76.47) และมี อายุ 41-60 จำนวน 7 คน (ร้อยละ 23.53)
3. อายุการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุการทำงาน 1-10 ปี จำนวน 28 คน (ร้อยละ 82.35) และมีอายุการทำงาน 11-20 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 17.65)
4. ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 34 คน (ร้อยละ 100)

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
 สรรสาสน์พิทยาโดยภาพรวม

การประเมินโครงการตามนโยบายเรียนฟรี อย่างมีคุณภาพ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ด้านบริบท	4.03	.728	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านปัจจัยนำเข้า	4.13	.744	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านกระบวนการ	4.18	.730	ค่อนข้างเห็นด้วย
ด้านผลผลิต	4.22	.805	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
รวม	4.14	.752	ค่อนข้างเห็นด้วย

จากตาราง 13 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสรรสาสน์พิทยา โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.14 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.18

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านบริบทของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้านบริบท	\bar{x}	S.D.	ระดับ
ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ระบุให้ นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสีย ค่าใช้จ่าย	4.21	.880	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนมีภาระมากขึ้นกว่าเดิม	3.76	.654	ค่อนข้าง เห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับ การศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง	4.35	.734	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพ การให้บริการทางการศึกษาได้ดีขึ้น	4.00	.651	ค่อนข้าง เห็นด้วย
แผนปฏิบัติงานนโยบายเรียนฟรี ของโรงเรียนมีความ ชัดเจน	3.79	.729	ค่อนข้าง เห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนต้องทำงานให้มี ประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพราะผู้ปกครองจะเข้ามา บทบาทในการสอดส่องการทำงานของโรงเรียนมากขึ้น	4.06	.694	ค่อนข้าง เห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี ช่วยลดการทุจริตในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนให้ลดลง	4.12	.769	ค่อนข้าง เห็นด้วย
ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนหลังมีนโยบายเรียน ฟรี ไม่แตกต่างไปจากก่อนมีนโยบาย	3.97	.627	ค่อนข้าง เห็นด้วย

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านบริบท	\bar{x}	S.D.	ระดับ
การได้รับเงินตามนโยบายเรียนฟรี ทำให้โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกลดน้อยลง	4.18	.758	ค่อนข้างเห็นด้วย
นโยบายเรียนฟรี สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง-ดี-มีความสุข	3.85	.784	ค่อนข้างเห็นด้วย
รวม	4.03	.728	ค่อนข้างเห็นด้วย

จากตาราง 14 แสดงว่า ความคิดเห็นของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านบริบท โดยรวมอยู่ในค่อนข้างเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นโยบายเรียนฟรี เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 4.35 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ระบุให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 4.21 สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี ทำให้มีภาระมากกว่าขึ้นกว่าเดิม น้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.76 รองลงมาคือ แผนปฏิบัติงานนโยบายเรียนฟรีของโรงเรียนมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.79

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้าของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาธิตพิทยาศาสตร์

ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การจัดบุคลากรของโรงเรียนในการให้บริการตามนโยบายเรียนฟรี มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.00	.778	ค่อนข้างเห็นด้วย
จำนวนบุคลากรในการอำนวยความสะดวกเรื่องการจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี มีความพอเพียง	4.06	.814	ค่อนข้างเห็นด้วย
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี มีความชัดเจนและครอบคลุมในโรงเรียนและชุมชน	4.12	.686	ค่อนข้างเห็นด้วย
ในการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาจากรัฐบาล ได้รับเงินอุดหนุนอย่างพอเพียง	3.88	.729	ค่อนข้างเห็นด้วย
ค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี	3.97	.937	ค่อนข้างเห็นด้วย
การจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี แก่ประชาชน ช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย	4.59	.609	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี จำนวน 7 รายการ เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เรียน	4.21	.808	เห็นด้วยมากที่สุด
ระยะเวลาในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี มีความเหมาะสม	4.21	.770	เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตาราง 15 (ต่อ)

ด้านปัจจัยนำเข้า	\bar{x}	S.D.	ระดับ
การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ทันเวลาต่อการเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียน	4.21	.592	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การจัดเก็บเอกสารและการตรวจสอบเอกสารในการรับ- จ่ายเงินสามารถทำได้รวดเร็ว	4.09	.712	ค่อนข้าง เห็นด้วย
รวม	4.13	.744	ค่อนข้าง เห็นด้วย

จากตาราง 15 แสดงว่า ความคิดเห็นของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยาด้านปัจจัยนำเข้า โดยรวมอยู่ในระดับ ค่อนข้างเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี แก่ประชาชนช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย มีค่าเฉลี่ย 4.59 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี จำนวน 7 รายการเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เรียน ระยะเวลาในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี มีความเหมาะสม การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ทันเวลาต่อการเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.21 สำหรับความคิดเห็นของครูที่เกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาจากรัฐบาลได้รับเงินอุดหนุนอย่างเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.88 น้อยที่สุด รองลงมาคือ ค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ย 3.97

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านกระบวนการของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้านกระบวนการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนไว้อย่างชัดเจน	3.97	.797	ค่อนข้างเห็นด้วย
โรงเรียนมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการจ่ายเงินค่าเล่าเรียน	4.21	.687	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนมีความชัดเจน	4.00	.739	ค่อนข้างเห็นด้วย
ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื้อหนังสือเรียน	4.12	.808	ค่อนข้างเห็นด้วย
การคัดเลือกในการจัดซื้อหนังสือในแต่ละวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	4.26	.751	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนโรงเรียนได้กำหนดชนิดอุปกรณ์ไว้อย่างชัดเจน	4.24	.699	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ในการนำเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน	4.21	.845	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปกครองในกรณีที่มีปัญหา/ข้อสงสัยในการดำเนินการซื้ออุปกรณ์การเรียน	4.35	.597	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
มีการประสานผู้ปกครองในการรับเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน	4.24	.699	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
การวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน	4.12	.640	ค่อนข้างเห็นด้วย

ตาราง 16 (ต่อ)

ด้านกระบวนการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
มีการประสานผู้ปกครอง ในการมารับเงินไปซื้อ เครื่องแบบนักเรียนโดยตรง	4.29	.719	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การติดตาม ตรวจสอบในการนำเงินไปซื้อเครื่องแบบ นักเรียนมีความชัดเจน	4.15	.784	ค่อนข้าง เห็นด้วย
รวม	4.18	.730	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตาราง 16 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านกระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้ปกครองในกรณีที่มีปัญหา ข้อสงสัยในการดำเนินการซื้อ อุปกรณ์การเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.35 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ การประสานผู้ปกครอง ในการมารับเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนโดยตรง มีค่าเฉลี่ย 4.29 สำหรับความคิดเห็นของครูที่เกี่ยวกับโรงเรียน มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนไว้อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 3.97 น้อยที่สุด รองลงมาคือ การกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนมีความชัดเจน มีค่าเฉลี่ย 4.00

ตาราง 17 การวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านผลผลิตของครูระดับชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ด้านผลผลิต	\bar{x}	S.D.	ระดับ
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น	4.29	.719	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การจัดดำเนินงานกิจกรรมวิชาการ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมและได้รับประโยชน์	4.29	.760	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม	4.09	.933	ค่อนข้าง เห็นด้วย
การดำเนินงานกิจกรรมศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา โรงเรียนจัดให้มีทุกภาคเรียนและมีความเหมาะสม	4.21	.845	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
การดำเนินงานกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน	4.21	.770	เห็นด้วย อย่างยิ่ง
รวม	4.22	.805	เห็นด้วย อย่างยิ่ง

จากตาราง 17 แสดงว่า ความคิดเห็นของครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา ด้านผลผลิต โดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และ การจัดดำเนินงานกิจกรรมวิชาการ นักเรียนทุกคนได้มีเข้าร่วมและรับประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย 4.29 อยู่ในอันดับ 1 รองลงมาคือ การดำเนินงานกิจกรรมศึกษาดูงาน ทัศนศึกษา โรงเรียนจัดให้มีทุกภาคเรียน และมีความเหมาะสม และการดำเนินงานกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 4.21 สำหรับความคิดเห็นการจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ย 4.09 น้อยที่สุด

ตาราง 18 การวิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน
จำแนกตามเพศ

ปัจจัย	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	ชาย	4.09	0.738	0.770	32	0.478
	หญิง	3.87	0.667			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ชาย	4.25	0.762	1.616	32	0.354
	หญิง	3.80	0.544			
ด้านกระบวนการ	ชาย	4.24	0.745	0.858	32	0.395
	หญิง	4.01	0.645			
ด้านผลผลิต	ชาย	4.24	0.828	0.292	32	0.386
	หญิง	4.16	0.761			

จากตาราง 18 พบว่า ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยาคมที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุ

ปัจจัย	แหล่งความแปรปรวน		SS	MS	F	Sig.
ด้านบริบท	ระหว่างกลุ่ม	2	1.268	0.634	1.161	0.534
	ภายในกลุ่ม	31	16.390	0.471		
	รวม	33	17.658			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ระหว่างกลุ่ม	2	2.051	0.953	1.811	0.234
	ภายในกลุ่ม	31	14.649	0.472		
	รวม	33	16.700			
ด้านกระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.999	1.000	1.980	0.272
	ภายในกลุ่ม	31	15.757	0.508		
	รวม	33	17.756			
ด้านผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2	1.985	0.992	1.789	0.371
	ภายในกลุ่ม	31	19.608	0.632		
	รวม	33	21.953			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยาที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 20 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็นเกี่ยวกับประเมินนโยบายเรียนฟรี 4 ด้าน จำแนกตามอายุการทำงาน

ปัจจัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านบริบท	ระหว่างกลุ่ม	2	4.666	0.565	1.016	0.482
	ภายในกลุ่ม	31	15.962	0.532		
	รวม	33	20.628			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ระหว่างกลุ่ม	2	2.303	0.767	1.420	0.338
	ภายในกลุ่ม	31	16.252	0.541		
	รวม	33	18.555			

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัจจัย	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
ด้านกระบวนการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.893	1.194	1.489	0.331
	ภายในกลุ่ม	31	15.467	0.515		
	รวม	33	18.360			
ด้านผลผลิต	ระหว่างกลุ่ม	2	4.590	1.530	3.000	0.325
	ภายในกลุ่ม	31	17.004	0.566		
	รวม	33	21.594			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 พบว่า ครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยาที่มีอายุการทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบด้านผู้บริหารและครูชั้นมัธยมศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วยด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ตาราง 21 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ระหว่างผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา

ปัจจัย	ตำแหน่งการทำงาน	\bar{X}	S.D.	t	df	Sig.
ด้านบริบท	ผู้บริหาร	4.07	0.84	0.185	47	0.278
	ครู	4.03	0.73			
ด้านปัจจัยนำเข้า	ผู้บริหาร	4.25	0.78	0.454	47	0.579
	ครู	3.13	0.74			
ด้านกระบวนการ	ผู้บริหาร	4.25	0.75	0.290	47	0.619
	ครู	4.18	0.73			
ด้านผลผลิต	ผู้บริหาร	4.25	0.70	0.250	47	0.400
	ครู	4.22	0.81			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 พบว่า ผู้บริหารและครูระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยามีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการดำเนินงาน และด้านผลผลิตไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

ตาราง 22 แผนปฏิบัติงานที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน	49	100
กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติ	31	63.26
ระยะเวลาของการดำเนินการเพียงพอเหมาะสม	23	46.93

จากตาราง 22 พบว่าแผนปฏิบัติงานที่ทำได้แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานควรต้องดำเนินการให้ครอบคลุมในเรื่องของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาคือ กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติ ร้อยละ 63.26

ตาราง 23 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
สื่อวิทยุ-โทรทัศน์	29	59.18
แผ่นป้ายข้อความ	19	38.77
แผ่นพับ	6	12.24
สื่อ Internet	33	67.34

จากตาราง 23 พบว่าการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ทางสื่อ Internet คิดเป็นร้อยละ 67.34 รองลงมาคือ สื่อวิทยุ-โทรทัศน์ ร้อยละ 59.18

ตาราง 24 การจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองที่ควรเพิ่มงบประมาณในการอุดหนุนเงิน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ชุดนักเรียน / ชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด / ชุดพลະ	15	30.61
ค่าศึกษาเล่าเรียน	39	79.59
ค่าหนังสือเรียน	22	44.89
ค่าอุปกรณ์การเรียน	45	91.83
ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	17	34.69

จากตาราง 24 การจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองรายการที่ควรเพิ่มงบประมาณในการอุดหนุนเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่ายคือค่าอุปกรณ์การเรียน ร้อยละ 91.83 รองลงมาคือ ค่าศึกษาเล่าเรียน ร้อยละ 79.59

ตาราง 25 การจัดซื้อหนังสือเรียน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ทันต่อการเปิดภาคเรียน	40	81.63
ไม่ทันต่อการเปิดภาคเรียน	9	18.36

จากตาราง 25 การจัดซื้อหนังสือเรียนสามารถดำเนินการได้ทันต่อการเปิดภาคเรียน ร้อยละ 81.63 ส่วนร้อยละ 18.36 คิดว่าไม่ทันต่อการเปิดภาคเรียน

ตาราง 26 การควบคุมมาตรฐานและราคาเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ชุดนักเรียน-ชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด / ชุดพลະ	29	59.18
ค่าศึกษาเล่าเรียน	14	28.57
ค่าหนังสือเรียน	18	36.73
ค่าอุปกรณ์การเรียน	27	55.10
ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	18	36.73

จากตาราง 26 การควบคุมมาตรฐานและราคาควรดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในเรื่องชุดนักเรียนชุดลูกเสือ ยุวกาชาด และชุดพลະ ร้อยละ 59.18 รองลงมาคือ ค่าอุปกรณ์การเรียนร้อยละ 55.10

ตาราง 27 ระบบการจัดเก็บหลักฐานในการใช้จ่ายเงิน

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
นักเรียนเป็นผู้นำเอกสารมาดำเนินการและติดต่อเอง	10	20.40
โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อเอง และออกเอกสารหลักฐานให้	26	53.06
โรงเรียนออกคูปองการศึกษาแจกผู้ปกครอง	19	38.77
ใช้การลงลายมือของผู้ปกครองเป็นหลักฐานแทนใบเสร็จรับเงิน	20	40.81

จากตาราง 27 ระบบการจัดเก็บหลักฐานในการใช้จ่ายเงินให้สะดวก มากยิ่งขึ้นควรให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อเอง และออกเอกสารให้ ร้อยละ 53.06 รองลงมาคือ ใช้การลงลายมือของผู้ปกครองเป็นหลักฐานแทนใบเสร็จรับเงิน ร้อยละ 40.81

ตาราง 28 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
ช่วยเหลือแบ่งเบาค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียน	49	100
สามารถลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองได้จริง	35	71.42
นักเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนพร้อมทุกวิชา	18	36.73
นักเรียนมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น	16	32.65
นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	12	24.48
นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น	14	28.57
นักเรียนมีประสบการณ์เรียนรู้นอกสถานที่มากขึ้น	21	42.85
นักเรียนสามารถมีอิสระในการแสดงความสามารถพิเศษมากขึ้น	7	14.28
สามารถช่วยให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในคุณธรรม จริยธรรม ไปในทางที่ดี	16	32.65

จากตาราง 28 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียน มีความคิดเห็นที่สามารถช่วยเหลือแบ่งเบาค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 100 รองลงมาคือ สามารถลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองได้จริง ร้อยละ 71.42

ตาราง 29 สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
การให้บริการตอบปัญหา ข้อเสนอการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี	44	89.79
การเพิ่มสถานที่ในการรับบริการนโยบายเรียนฟรี	12	24.48
ความรวดเร็วในการให้บริการ	32	65.30
ความชัดเจนของขั้นตอนในการดำเนินงาน	19	38.77
อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้บริการ	35	71.42
ความรวดเร็วในการจัดสรรงบประมาณแก่ผู้ปกครอง	24	48.97
การติดตาม และตรวจสอบความถูกต้องของการใช้งบประมาณ	30	61.22

จากตาราง 29 สิ่งที่ต้องปรับปรุงเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพคือ การให้บริการตอบปัญหา ข้อเสนอการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี ร้อยละ 89.79 รองลงมา คือ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้บริการ ร้อยละ 71.42

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง “การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ กรณีศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา โดยสรุปผลการวิจัยดังนี้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้บริหาร ที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนสารสาสน์พิทยา พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน (ร้อยละ 53.33) มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-60 ปี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 60) มีอายุการทำงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 11 คน (ร้อยละ 73.33) และระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน (ร้อยละ 86.67)

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของครูชั้นมัธยมศึกษา ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 25 คน (ร้อยละ 73.53) มีอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 16 คน (ร้อยละ 47.06) มีอายุการทำงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 17 คน (ร้อยละ 50.00) และระดับการศึกษาทั้งหมดจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 34 คน (ร้อยละ 100)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง มีค่าเฉลี่ย 4.21 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.28 อยู่ในอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.25

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ 4 ด้าน ประกอบไปด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยา พบว่า ความคิดเห็นโดยรวมของครูอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย มีค่าเฉลี่ย 4.14 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.22 อยู่ในอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.18

5. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

5.1 ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูชั้นมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสารสาสน์พิทยาที่มีผลต่อการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่าผู้บริหารอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และครูชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับค่อนข้างเห็นด้วย ซึ่งมีแนวโน้มไปในทางที่ดี สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งขึ้น

5.2 การวิเคราะห์คุณสมบัติส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินที่แตกต่างกัน ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต พบว่า

5.2.1 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยาที่มีเพศ อายุ อายุการทำงาน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการประเมิน ผลทั้ง 4 ด้าน ของผู้บริหารทำการตอบแบบสอบถามไปในลักษณะทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ลงความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และค่อนข้างเห็นด้วย ประกอบกับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน

5.2.2 ครูชั้นมัธยมศึกษา กษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยาที่มีเพศ อายุ อายุการทำงาน และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการประเมินผลทั้ง 4 ด้าน ของครู ระดับชั้นมัธยมศึกษาทำการตอบแบบสอบถามไปในลักษณะทิศทางเดียวกันกล่าวคือ ลงความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และค่อนข้างเห็นด้วย ประกอบกับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนเดียวกัน และเป็นกลุ่มที่ทำการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนสาธิตสาสน์พิทยา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพราะการปฏิบัติงานในโรงเรียนผู้บริหารและครูมีการทำงานร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ ทำให้เข้าใจในระบบของการบริหารจัดการในเรื่องนโยบายเรียนฟรี ทำใ้ผลการประเมินออกมาในทิศทางเดียวกัน

6. การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปี ญหา และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

6.1 แผนปฏิบัติงานที่แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานที่จะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมควรที่ใส่ใจเกี่ยวกับความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ รวมถึงกระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

6.2 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพควรมุ่งเน้นการประชาสัมพันธ์ข้อมูลทางสื่อ Internet และสื่อวิทยุโทรทัศน์ ให้มากขึ้นเพื่อช่วยในการให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงแก่นักเรียนและผู้ปกครอง

6.3 การจัดสรรงบประมาณให้แก่ักเรียนและผู้ปกครองที่ควรเพิ่มงบประมาณในการอุดหนุนเงินในเรื่องค่าอุปกรณ์การเรียน และค่าศึกษาเล่าเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายของนักเรียนและผู้ปกครอง

6.4 การจัดซื้อหนังสือเรียนควรริบให้มีการดำเนินการทันต่อการเปิดภาคเรียนเพื่อให้ักเรียนมีหนังสือใช้ในการเรียน

6.5 การควบคุมมาตรฐานและราคาควรให้เกิดความเป็นธรรมในด้านราคาที่เกี่ยวข้อง
ชุดนักเรียน / ชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด / ชุดพลະ ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่ากิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน และค่าศึกษาเล่าเรียนให้มากที่สุด

6.6 ระบบการจัดเก็บหลักฐานในการใช้จ่ายเงินโรงเรียนควรเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ
และออกเอกสารหลักฐานให้ และใช้การลงลายมือชื่อของผู้ปกครองเป็นหลักฐาน

6.7 ผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียน ทำให้
สามารถช่วยเหลือแบ่งเบาค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนได้เป็นอย่างมาก และลดภาระค่าใช้จ่าย
ของผู้ปกครองได้จริง รวมทั้งสามารถช่วยเหลือส่งเสริมให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์ในการเรียนอย่าง
ครบถ้วน เพิ่มพูนทักษะความรู้ความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ และป าระสบการณ์
ตรงจากการเรียนรู้นอกสถานที่ และสามารถช่วยให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในด้าน
คุณธรรมจริยธรรมไปในทางที่ดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. การประเมินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

1.1 ด้านบริบท

ความคิดเห็นด้านบริบท โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน
สารสาสน์พิทยา มีทิศทางที่ดีไปในทางเดียวกัน เนื่องจากวัตถุประสงค์ของโครงการ มีส่วนช่วยให้
นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และทุกคนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียม
กันทุกคน อีกทั้งนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น
เป็นการตอบสนองได้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งนโยบายให้ความพึงพอใจแล ะมีคุณค่าทางสังคม
สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับม หาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
(2552: 4-37) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง การดำเนินโครงการ
เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ” พบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง
ผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไป และนักเรียนต่างเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ เป็น
แนวนโยบายที่ควรส่งเสริมสนับสนุนเป็นอย่าง ยิ่ง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองที่มีฐานะยากจน
นักเรียนที่ขาดโอกาสและสถานศึกษาที่มีขนาดเล็กและห่างไกลได้รับความช่วยเหลือ หรือแบ่งเบา
ภาระเรื่องค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจตกต่ำ

1.2 ด้านปัจจัยนำเข้า

ความคิดเห็นด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ใน
โรงเรียนสารสาสน์พิทยา มีทิศทางที่ดีไปในทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการวางแผนและ
การบริหารจัดการของโรงเรียน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ โดยมีการประชาสัมพันธ์
ข้อมูลข่าวสาร การจัดจำนวนบุคลากรมาให้บริการแก่นักเรียนและผู้ปกครองมีความเพียงพอ
รวมถึงการที่รัฐบาลสามารถจัดสรรงบประมาณมาให้แก่โรงเรียนทันต่อการเปิดภาคเรียน และตรง

กับความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สอดคล้องกับ ธมฺมญฺ์รัตนฺ เจริญฺรัตนฺ (2553: บทคัดย่อ) “ได้ศึกษา” การประเมินผลโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในสำนักงานงานเขตมีนบุรี ” พบว่า โครงการเรียนฟรี เรียนดีอย่างมีคุณภาพ ด้านปัจจัยนี้ เข้ามีผล การประเมินในระดับสูง ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ จำนวนบุคลากรมีความเพียงพอ โครงการเรียนดี เรียนฟรี อย่างมีคุณภาพซึ่งจัดสรรงบประมาณให้กับนักเรียนเป็นรายหัว จำนวน 7 รายการ ควรให้โรงเรียนบริหารงบประมาณเองภายในวงเงินที่ได้รับจัดสรรไม่จำเป็นต้อง 7 รายการ หรือมอบเงินให้นักเรียน /ผู้ปกครองนักเรียน ไปบริหารจัดการเองภายใต้ขอบเขตที่กำหนด ซึ่งจะ มุ่งเน้นการใช้งบประมาณที่ได้รับอย่างคุ้มค่าและประหยัดอย่างสูงสุด

1.3 ด้านกระบวนการ

ความคิดเห็นด้านกระบวนการ โดยภาพรวมของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ใน โรงเรียนสารสาสน์พิทยา มีทิศทางที่ดีไปในทางเดียวกันอาจเป็นผลมาจากการที่โรงเรียนมี กระบวนการ ในการตรวจสอบขั้นตอนต่าง ๆ ใ่ว่างชัดเจน โดยให้ผู้ปกครองแสดงหลักฐานการ จ่ายเงินและลงมือชื่อใ่ว่างชัดเจน การดำเนินการในการจัดซื้อหนังสือเรียนเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม อีกทั้ง โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการตอบข้อสงสัยขอซักถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย เรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับ พรรษมนต์ สุวรรณอินทร์ (2552) ได้ดำเนินงาน ติดตาม “การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ไปสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ในเขต ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร” ซึ่งผลจากการศึกษามีประเด็นดังนี้คือ ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่า อุปกรณ์การเรียน เป็นการตั้งงบประมาณให้เท่ากับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน สถานศึกษา โดย การจ่ายเงินให้กับผู้ปกครองนักเรียนไปดำเนินการจัดซื้อเองตามอัตราที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น และให้นำใบเสร็จรับเงินมาแสดง สำหรับหน่วยงานที่ปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมี คุณภาพ ซึ่งในส่วนค่าอุปกรณ์การเรียน ถือเป็นภาระในการตรวจสอบติดตามใบเสร็จรับเงิน ค่า หนังสือเรียน สถานศึกษาดำเนินการจัดซื้อหนังสือเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ การ ได้มาของหนังสือนั้น ได้รับการพิจารณาจากภาคี 4 ฝ่าย คือ ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทน ชุมชน และผู้แทนกรรมการนักเรียน

1.4 ด้านผลผลิต

ความคิดเห็นด้านผลผลิตโดยภาพรวมของผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียน สารสาสน์พิทยา มีทิศทางที่ดีไปในทางเดีย วกัน นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เป็น นโยบายที่ช่วยเหลือผู้ปกครองในการลดภาระค่าใช้จ่าย การจัดการเรียนการสอนทางวิชาการ นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมและพัฒนาศักยภาพทางการเรียน มีการพัฒนาทักษะทางด้านภาษา เพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้นอกสถานที่ให้กับนักเรียน อีกทั้งนโยบายนี้สามารถส่งเสริม คุณธรรมจริยธรรมได้อย่างมาก ซึ่งสิรินทร์พร วงศ์พิรกุล (2553) ได้ศึกษา “การติดตามและประเมิน กระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา: การประยุกต์วิธีการประเมินแบบ ผสมผสาน” การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการประเมินแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือสถานศึกษา

ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่รับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ผลหารวิจัยสรุปได้ว่าการประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษาประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดองค์กร 2) การวางแผน 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การสำรวจนักเรียน สละสิทธิ์ 5) การจัดซื้อหนังสือเรียน 6) การดำเนินการเรื่องเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน 7) การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8) การติดตามและตรวจสอบตัวบ่งชี้ 65 ตัวบ่งชี้ จากความเห็นด้วยในระดับมากนั้นสามารถที่จะตัดสินได้ว่าโครงการเรียนดี เรียนฟรี อย่างมีคุณภาพนั้น ควรปรับปรุงขยายโครงการ หรือยกฐานะเป็นโครงการประจำในทุกปีการศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านบริบท

รัฐบาลควรกำหนดนโยบายและมาตรการอย่างชัดเจนโดยเริ่มต้นจากกรอบวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ต้องมีความชัดเจน โดยโรงเรียนอาจต้องเป็นตัวประสานในการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ระหว่างรัฐบาลกับนักเรียนและผู้ปกครอง ทั้งนี้การดำเนินงานควรให้สิทธิแก่นักเรียนทุกคนทุกระดับชั้น รวมถึงการจัดสรรงบประมาณให้มีการดำเนินการมายังโรงเรียนอย่างรวดเร็วเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการ ซึ่งจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาระดับคุณภาพทางการศึกษาให้ดีขึ้น อีกทั้งควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบเพื่อลดปัญหาการทุจริตในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อทำให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ พัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง-ดี-มีความสุข

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

การจัดบุคลากรของโรงเรียนในการให้บริการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ควรมีการประชุมวางแผนงานมอบหมายหน้าที่ของผู้รับผิดชอบให้มีความชัดเจน และเพิ่มจำนวนบุคลากรในกรณีที่มีนักเรียนและผู้ปกครองจำนวนมากมารับการบริการจากทางโรงเรียน นอกจากนี้จุดประชาสัมพันธ์ควรทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและคำชี้แนะในการปฏิบัติตามระเบียบของการใช้จ่าย ชื่อวัสดุอุปกรณ์ทางการเรียนที่รัฐเป็นผู้กำหนดให้ครบจำนวน 7 รายการ เพื่อให้เกิดความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองและควรเร่งในการอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณให้ทันต่อการเปิดภาคเรียน รวมถึงการจัดเก็บเอกสารควรกระทำด้วยความรอบคอบและรวดเร็วซึ่งโรงเรียนอาจเป็นผู้จัดซื้อและออกเอกสารกำกับการซื้อเองเพื่อความสะดวกรวดเร็ว

3. ด้านกระบวนการ

การใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนควรมีระเบียบการขั้นตอนปฏิบัติให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนให้ถูกต้อง มีระบบในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอย่างชัดเจน ควรมีการจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียนในแต่ละระดับชั้นและการคัดเลือกจัดซื้อหนังสือในแต่ละวิชาต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนต้องคอยให้ความช่วยเหลือผู้ปกครองในกรณีที่มีข้อสงสัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการซื้ออุปกรณ์ทางการเรียน สำหรับค่าเครื่องแบบนักเรียนโรงเรียน

อาจจะประสานผู้ปกครองในการมารับเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนโดยตรงและนำไปเสิร์จกลับมายื่นที่โรงเรียนเพื่อลดภาระของโรงเรียนและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีทางเลือกในการซื้อเครื่องแบบนักเรียนอีกทางหนึ่ง

4. ด้านผลผลิต

การร่วมมือในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพจะทำให้ผู้ปกครองสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายลงได้ อีกทั้งโรงเรียนควรทำความเข้าใจกับนักเรียนให้ซื้ออุปกรณ์เพียงพอต่อการใช้เรียนเท่านั้น รวมถึงการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนควรมุ่งเน้นให้นักเรียนมีศักยภาพทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งอาจจะดำเนินกิจกรรมในรูปแบบของการทัศนศึกษา การศึกษาดูงานในแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางความรู้ภายนอกห้องเรียนให้แก่นักเรียน ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน และควรใช้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในเรื่องเทคโนโลยีให้เพียงพอและเหมาะสมกับวัยของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งจะทำให้ให้นักเรียนทุกคนที่ได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันและลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองอย่างเด่นชัด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพในการดำเนินตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลความคิดเห็นของทุกกลุ่ม ตลอดจนผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ในทัศนะของผู้ปกครองและนักเรียนด้วย
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ของการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพระหว่างนักเรียนแผนก 2 ภาษาและแผนกสามัญของโรงเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือประชาชนเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวนโยบายการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติรัตน์ นนท์บุษย์. (2550). *สวัสดิการสังคมเพื่อคนด้อยโอกาสนโยบายว่าด้วยการกินดี อยู่ดี มีสุข มีสิทธิ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญลักษณ์ น้อมนิล. (2542). *ความพร้อมในการดำเนินการประกันคุณภาพ เพื่อขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร ตามทัศนะ ของผู้บริหาร*. วิทยานิพนธ์ คม. (การบริหารการศึกษา). กำแพงเพชร: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร. ถ่ายเอกสาร.
- นุสรรา หลวงชัยสิทธิ์. (2553, กันยายน). *หลักสูตรประเทศสวีเดน*. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2556, จาก [http:// www.learners.in.th/blog/posts.htm](http://www.learners.in.th/blog/posts.htm).
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2542). *อะไรคือการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี*. *วารสารวิชาการ*. 2(2): 2-3.
- พรหมนนต์ สุวรรณอินทร์. (2552). *การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ไปสู่การปฏิบัติ ของสถานศึกษา ในเขตตรวจราชการกรุงเทพมหานครมหานครกรุงเทพฯ: สำนักบริหารยุทธศาสตร์ และบูรณาการการศึกษา*.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *เอกสารพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ: หมวด (3) ระบบการศึกษา*. ราชกิจจานุเบกษา.
- มานัส เจริญรัตน์. (2553). *การประเมินโครงการเรียนฟรี เรียนดี อย่างมีคุณภาพ ของโรงเรียน วัดป่าเพ็ญเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานครในสำนักงานเขตมีนบุรี*. กรุงเทพฯ: โรงเรียน วัดป่าเพ็ญเหนือ. ถ่ายเอกสาร.
- วิริยะ ฤาชัยพาณิชย์. (2554, มิถุนายน). *เปรียบเทียบการศึกษาไทยกับฟินแลนด์*. สืบค้นเมื่อ 29 เมษายน 2556, จาก [http:// Facebook.com/netes/eduzones.htm](http://Facebook.com/netes/eduzones.htm).
- สกนธ์ ชุมทรัพย์. (2554). *กลยุทธ์การนำนโยบายด้านการศึกษามาสู่การปฏิบัติ*. สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมธิราช.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2531). *การประเมินโครงการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- เสกสรร ภาคโอสถ. (2553). *ผลดีและผลเสียของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- สุขุม มูลเมือง. (2543). *กรอบแนวคิดในการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ.

- สุพาดา สิริกุดตา. (2543). *การวางแผนและบริการโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุมิตร คุณากร. (2520). *หลักสูตรและการสอน*. พิมพ์ครั้งที่4. กรุงเทพฯ: ชวนการพิมพ์.
- สิริทรัพย์ วงศ์พีรกุล. (2552). *การติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา การประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสาน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *รายงานสรุปผลการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง การดำเนินโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: ราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2552). *แผนปฏิบัติการราชการ พ.ศ.2552-2555*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ. (เอกสารอัดสำเนา).
- Stufflebeam, D.L. (1984). *Evaluation models: Viewpoints on educational and human services evaluation*. Michigan: Western Michigan University.
- Catherine, G. (2012, June). Cool response on two-year'free. *Nursery world*. 11-24.
- Giesinger, J. (2010). Free will education. *Journal of Philosophy of Education*. p.4.
- Kikechi, W.R. (2012). *The Influence of free primary education on Kenya certificate of primary education performance in Kenya*. Kenya. Masinde Muliro University of Science and Technology (MMUST).
- Sahion, I. (2006). *The Principals of primary schools Ideas on their school development strategies and practices*. Turkey: Dokuz Eylul University.

แบบสอบถาม

เรื่อง การประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ กรณีศึกษา : ระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยของนิสิตปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
2. คำถามเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา
3. เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการให้บริการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ ปี
3. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน
4. อายุการทำงาน ปี
5. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินผลนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสารสาสน์พิทยา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
4	หมายถึง	ค่อนข้างเห็นด้วย
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	ค่อนข้างไม่เห็นด้วย
1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นด้วยกับวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ระบุให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย					
2	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ทำให้โรงเรียนมีภาระมากขึ้นกว่าเดิม					
3	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี เปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันและอย่างทั่วถึง					
4	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ทำให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาได้ดีขึ้น					
5	แผนปฏิบัติงานนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ของโรงเรียนมีความชัดเจน					
6	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ทำให้โรงเรียนต้องทำงานให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม เพราะผู้ประกอบการจะเข้ามามีบทบาทในการสอดส่องการทำงานของโรงเรียนมากขึ้น					
7	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ช่วยลดการทุจริตในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนให้น้อยลง					
8	ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนหลังมีนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ไม่แตกต่างไปจากก่อนมีนโยบาย					
9	การได้รับเงินตามนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี ทำให้โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกลดน้อยลง					
10	นโยบายเรียนฟรี ๕ ปี สามารถพัฒนานักเรียนให้เป็นคนเก่ง-ดี-มีความสุข					
11	การจัดบุคลากรของโรงเรียนในการให้บริการตามนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน					
12	จำนวนบุคลากรในการอำนวยความสะดวกเรื่องการจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี มีความพอเพียง					
13	การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี มีความชัดเจนและครอบคลุมในโรงเรียนและชุมชน					
14	ในการจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาจากรัฐบาลได้รับเงินอุดหนุนน้อยพอเพียง					
15	ค่าใช้จ่ายตามนโยบายเรียนฟรี ๕ ปี สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
16	การจัดสรรงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ๙ แก่ประชาชนช่วยแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย					
17	การจัดสรรงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี๙ จำนวน 7 รายการเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนผู้เรียน					
18	ระยะเวลาในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี ๙ มีความเหมาะสม					
19	การอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณนโยบายเรียนฟรี ๙ ทันเวลาต่อการเปิดภาคเรียนในแต่ละภาคเรียน					
20	การจัดเก็บเอกสารและการตรวจสอบเอกสารในการรับ-จ่าย เงินสามารถทำได้รวดเร็ว					
21	โรงเรียนมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนไว้อย่างชัดเจน					
22	โรงเรียนมีการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการจ่ายเงินค่าเล่าเรียน					
23	การกำกับติดตามการใช้จ่ายเงินค่าเล่าเรียนมีความชัดเจน					
24	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำบัญชีรายชื่อนักเรียน					
25	การคัดเลือกในการจัดซื้อหนังสือในแต่ละวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา					
26	การจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนโรงเรียนได้กำหนดชนิดอุปกรณ์ไว้อย่างชัดเจน					
27	โรงเรียนมีการติดตาม ตรวจสอบ ในการนำเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน					
28	มีการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนผู้ประกอบการในกรณีที่มีปัญหา/ข้อสงสัยในการดำเนินการซื้ออุปกรณ์การเรียน					
29	มีการประสานผู้ประกอบการในการรับเงินไปซื้ออุปกรณ์การเรียน					
30	การวางแผนการใช้จ่ายเงินค่าเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน					
31	มีการประสานผู้ประกอบการ ในการรับเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนโดยตรง					
32	การติดตาม ตรวจสอบในการนำเงินไปซื้อเครื่องแบบนักเรียนมีความชัดเจน					
33	นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น					
34	การจัดดำเนินงานทางกิจกรรมวิชาการ นักเรียนทุกคนได้เข้าร่วมและรับประโยชน์					

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
35	การจัดดำเนินงานกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม					
36	การดำเนินงานกิจกรรมศึกษาดูงาน / ทักษะศึกษา โรงเรียนจัดให้มีทุกภาคเรียนและมีความเหมาะสม					
37	การดำเนินงานกิจกรรมการบริการเทคโนโลยีมีความเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- แผนปฏิบัติงานที่ทำไว้แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ต้องดำเนินการครอบคลุมในเรื่องใดบ้าง
 - ความชัดเจนของวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน
 - กระบวนการและแนวทางในการปฏิบัติ
 - ระยะเวลาของการดำเนินการเพียงพอและเหมาะสม
- ท่านคิดว่าการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารนโยบายเรียนฟรี ให้ทุกคนได้รับรู้ ควรจัดทำในรูปแบบใดบ้าง
 - สื่อวิทยุ/โทรทัศน์
 - แผ่นป้ายข้อความ
 - แผ่นพับ
 - สื่อ Internet
- ท่านคิดว่าการจัดสรรงบประมาณให้แก่นักเรียนและผู้ปกครองรายการใดบ้างที่ควรเพิ่มงบประมาณในการอุดหนุนเพื่อให้เพียงพอต่อการใช้จ่าย
 - ชุดนักเรียน/ชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด/ชุดพลละ
 - ค่าศึกษาเล่าเรียน
 - ค่าหนังสือเรียน
 - ค่าอุปกรณ์การเรียน
 - ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. การจัดซื้อหนังสือเรียน สามารถดำเนินการได้ทันต่อการเปิดภาคเรียนหรือไม่
 - ทันต่อการเปิดภาคเรียน
 - ไม่ทันต่อการเปิดภาคเรียน
5. ในการควบคุมมาตรฐานและราคาควรจะดำเนินในรายการใดบ้าง เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม
 - ชุดนักเรียน/ชุดลูกเสือ-ยุวกาชาด / ชุดพลະ
 - ค่าศึกษาเล่าเรียน
 - ค่าหนังสือเรียน
 - ค่าอุปกรณ์การเรียน
 - ค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
6. ท่านคิดว่าระบบการจัดเก็บหลักฐานในการใช้จ่ายเงินให้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้นต่อการปฏิบัติควรทำวิธีใด
 - ให้นักเรียนเป็นผู้นำเอการดำเนินการและติดต่อเอง
 - โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อเอง และออกเอกสารหลักฐานให้
 - โรงเรียนออกคูปองการศึกษาแจกผู้ปกครอง
 - ใช้การลงลายมือของผู้ปกครองเป็นหลักฐานแทนใบเสร็จรับเงิน
7. ท่านคิดว่าการดำเนินนโยบายเรียนฟรี ของโรงเรียนมีผลอย่างไรบ้าง
 - ช่วยเหลือแบ่งเบาค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียน
 - สามารถลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองนักเรียนได้จริง
 - นักเรียนมีวัสดุอุปกรณ์การเรียนพร้อมทุกวิชา
 - นักเรียนมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น
 - นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น
 - นักเรียนมีประสบการณ์เรียนรู้นอกสถานที่มากขึ้น
 - นักเรียนสามารถมีอิสระในการแสดงความสามารถพิเศษมากขึ้น
 - สามารถช่วยให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ในคุณธรรม จริยธรรม ไปในทางที่ดี
8. สิ่งที่ต้องปรับปรุง ควรปรับปรุงด้านใด ให้ท่านเลือกจำนวน 4 ข้อ
 - การให้บริการตอบปัญหา ข้อเสนอแนะการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี
 - การเพิ่มสถานที่ในการรับบริการนโยบายเรียนฟรี
 - ความรวดเร็วในการให้บริการ
 - ความชัดเจนของขั้นตอนในการดำเนินงาน

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นายอรรถวุฒิ น้อยศิริ
วันเดือนปีเกิด	18 กรกฎาคม 2524
สถานที่เกิด	เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	4/2 หมู่ 2 ตำบลศิระชะจรเข้ใหญ่ อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการแผนกมัธยมศึกษา
สถานที่ทำงานในปัจจุบัน	376 ถนนสาธุประดิษฐ์ แขวงบางโพงพาง เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร 10120
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนวชิรธรรมสาริต
พ.ศ. 2542	ครุศาสตรบัณฑิต (สังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
พ.ศ. 2556	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ